

Bijlagenboek Jaarstukken 2015

Gemeente Etten-Leur

Inhoud

Bijlage 1: Productbladen jaarrekening 2015	5
Programma 1 bestuur en dienstverlening.....	5
Product 1.1 Gemeenteraad	6
Product 1.2 College van B&W	8
Product 1.3 Publieksdienstverlening.....	11
Product 1.4 Dienstverlening aan derden.....	14
Product 1.5 Financiën.....	16
Programma 2 Wonen	19
Product 2.1 Ruimtelijke ordening en bouwen	20
Product 2.3 Grondbedrijf	24
Product 2.4 Mobiliteit	26
Product 2.5 Veiligheid	29
Product 2.6 Duurzaamheid.....	31
Product 2.7 Wegen.....	34
Product 2.8 Openbaar Groen	38
Product 2.9 Riolering.....	41
Product 2.10 Afval	44
Product 2.11 Vastgoed	46
Programma 3 Samenleven	49
Product 3.1 Maatschappelijke ondersteuning	50
Product 3.2 Gezondheidszorg	54
Product 3.3 Jeugd	57
Product 3.5 Onderwijs.....	59
Product 3.6 Voorschoolse voorzieningen.....	62
Product 3.7 Sport.....	64
Product 3.8 Cultuur, toerisme en recreatie	67
Product 3.9 Wijken	70
Product 3.10 Werk.....	72
Product 3.11 Inkomen	75
Product 3.12 Minima.....	77
Bijlage 2: Grote projecten	80
1. Transitie Jeugdzorg.....	80
2. Decentralisatie AWBZ.....	81
3. Nieuwbouw zwembad.....	82
4. Participatiewet	83

5. Nieuwbouw Nieuwe Nobelaer	85
6. Werkplein	86
Bijlage 3: Staat van opgenomen langlopende geldleningen	87
Bijlage 4: Kredietoverzicht.....	88
Programma 1	88
Programma 2	90
Bijlage 5: Staat van materiële vaste activa	94
Bijlage 6: Staat van financiële vaste activa.....	97
Bijlage 7: Overzicht ontvangen subsidies	98
Bijlage 8a: Overzicht verstrekte structurele subsidies	100
Bijlage 8b: Overzicht verstrekte incidentele subsidies.....	103
Bijlage 9: Overzicht van verbonden partijen	104
Bijlage 10: Woningbouwprogramma	107
Bijlage 11: Bedrijventerreinen.....	108
Bijlage 12: Risico's grondexploitatie.....	109
Bijlage 13: Financiële kengetallen	111
Bijlage 14 Tabellen kwaliteit van dienstverlening en burgerparticipatie.....	114

Programma 1

bestuur en

dienstverlening

Producten:

- 1.1 Gemeenteraad
- 1.2 College van B&W
- 1.3 Publieksdienstverlening
- 1.4 Dienstverlening aan derden
- 1.5 Financiën

Product 1.1 Gemeenteraad

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

De vijf O's (Onze inwoners, maatschappelijke Organisaties, Ondernemers, Onderwijs en andere Overheden) hebben vertrouwen in de gemeente.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

1. Volksvertegenwoordiging, kaderstelling en controle.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat het er mee eens – helemaal mee eens is dat de gemeente luistert naar de mening van haar burgers. (bron: WSJG)	-	31%	26%	38%

2. De vijf O's actief betrekken bij de vaststelling van beleid.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
De door de raad vast te stellen beleidsplannen worden geagendeerd in de informatiebijeenkomsten (Bron: eigen analyse agenda infobijeenkomsten)	-	100%	100%	100%

3. Het laten kiezen van volksvertegenwoordigers.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen (bron: WSJG)	-	47,6%	-	-

4. Een getrouwe en rechtmatige verantwoording over de middeleninzet.

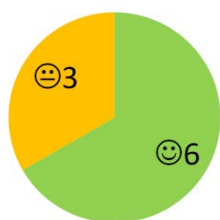
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Een goedkeurende controleverklaring op getrouwheid en rechtmatigheid (bron: controleverklaring)	Ja	Ja	Ja	Ja

5. Een doelmatig en doeltreffend bestuur.

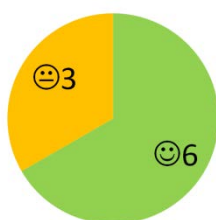
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Positief oordeel in rapportage van de Rekenkamer West-Brabant over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het onderzochte beleid(sonderdeel)	Ja	Ja	Ja	Ja

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

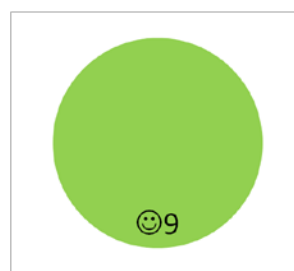
1^e Berap

2^e Berap

JR 2015

Te doen		Toelichting
	Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Vergoeding raads- en burgerleden (doelstellingen 1, 2)	503	464	39	V
2.	Ondersteuning en uitvoering (doelstellingen 1, 2)	353	345	8	V
3.	Organiseren verkiezingen (doelstelling 3) *	244	237	7	V
4.	Burgerpeiling/veiligheidsmonitor (doelstelling 5)	31	20	11	V
5.	1 accountantscontrole (doelstelling 4)	32	30	2	V
6.	1 rekenkameronderzoek (doelstelling 5)	34	26	8	V
Totaal		1.197	1.122	75	V

* In deze kosten zijn ook de kosten voor het organiseren van de waterschapsverkiezingen opgenomen, hiervoor ontvangen we een vergoeding van € 60.000. Deze is opgenomen in product Financiën Uitkering Gemeentefonds.

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2014	Werkelijk 2014	Resultaat	V/N
7.	Algemene dekkingsmiddelen	1.197	1.197	-	
Totaal		1.197	1.197	-	N

Saldo product	75	V
----------------------	-----------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Onkostenvergoeding politieke ambtsdragers	36	V
Overig	39	V
Resultaat product	75	V

Product 1.2 College van B&W

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

De vijf O's (Onze inwoners, maatschappelijke Organisaties, Ondernemers, Onderwijs en andere Overheden) hebben vertrouwen in de gemeente.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

1. Voorbereiding en uitvoering beleid.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat het er mee eens – helemaal mee eens is dat de gemeente doet wat ze zegt (bron: WSJG)		30%	24%	31%

2. De vijf O's actief betrekken bij de voorbereiding en uitvoering van beleid.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat het er mee eens – helemaal mee eens is dat de gemeente luistert naar de mening van haar burgers (bron: WSJG)		31%	25%	38%
Percentage van de inwoners dat het er mee eens – helemaal mee eens is dat de gemeente de burgers voldoende betreft bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen. (bron: WSJG)		40%	33%	44%
Percentage van de inwoners dat het er mee eens – helemaal mee eens is dat burgers en organisaties voldoende ruimte krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren (bron: WSJG)		38%	28%	40%
De beleidsplannen komen in samenwerking tussen de O's tot stand, waarbij de samenwerking wordt vorm gegeven op het door de raad aangegeven niveau van de participatieladder (Bron: eigen analyse van raadsopdrachten)		100%	100%	100%
Percentage van de inwoners dat het er mee eens – helemaal mee eens is dat de gemeente een beroep doet op de buurtbewoners om zelf een bijdrage te leveren aan leefbaarheid en veiligheid. (bron: WSJG)		44%	36%	41%

3. Het college B&W verwelkomt initiatieven van de vijf O's.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat het er mee eens – helemaal mee eens is dat burgers en organisaties voldoende ruimte krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren (bron: WSJG)		38%	28%	40%

4. Een doelmatig en doeltreffend bestuur.

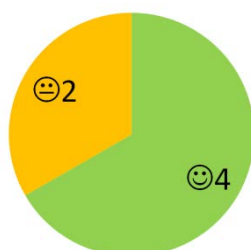
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Positief oordeel in rapportage 213a Gemeentewet over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het/de onderzochte beleid(sonderdelen) (bron: rapport 213a Gemeentewet.)		Ja	Ja	Ja

5. Een getrouwe en rechtmatige verantwoording over de middeleninzet

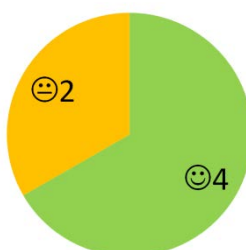
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Een goedkeurende controleverklaring op getrouwheid en rechtmatigheid (bron: controleverklaring)		Ja	Ja	Ja

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

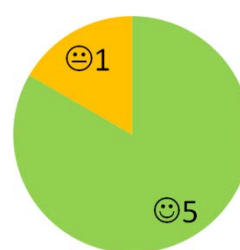
1^e Berap

2^e Berap

JR 2015

Te doen		Toelichting
☹️	De vijf O's gelegenheid geven om eigen plannen onder de aandacht te brengen van de gemeente	Er is steeds meer gelegenheid voor de O's om de eigen plannen onder de aandacht te brengen van de gemeente. Uit "Waar Staat je Gemeente" blijkt dat hier meer in te bereiken is.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	College B&W	503	461	43	V
2.	Bestuursondersteuning	1.213	1.193	20	V
3.	Samenwerking verbindend besturen	417	414	2	V
4.	Overheidsparticipatie (zie ook programma 1.5)	46	43	3	V
Totaal		2.178	2.111	68	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
5.	Algemene dekkingsmiddelen	1.921	1.921	-	
6.	Bijdragen inleen personeel door derden	102	113	11	V
7.	Verrekende opbrengsten	51	51	0	N
8.	Vrijval voorziening	104	86	-18	N
	Totaal	2.178	2.172	-7	N

Saldo product	61	V
----------------------	-----------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Wachtgeld oud wethouder	46	V
Overig	15	V
Resultaat product	61	V

Product 1.3 Publieksdienstverlening

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

De vijf O's (Onze inwoners, maatschappelijke Organisaties, Ondernemers, Onderwijs en andere Overheden) hebben vertrouwen in de gemeente.

Productdoelstellingen en prestatie-indicator

Doelstelling 1

Zoveel mogelijk producten en diensten op transactieniveau digitaal (aanvraag en levering) beschikbaar stellen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal producten en diensten digitaal beschikbaar op transactieniveau	10	10	20	13

Toelichting 'transactieniveau': Dit is het allerhoogste niveau van digitale dienstverlening, waarbij alle handelingen voor aanvragen en verzoeken, inclusief identiteitsbepaling waar nodig, en ook de levering van diensten en producten digitaal gaat. Het aantal producten en diensten die met gebruik van DigiD en een e-formulier in Etten-Leur aangevraagd kunnen worden, zijn er op dit moment 45.

Doelstelling 2

Klanttevredenheid dienstverlening.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Klanttevredenheid fysiek kanaal (balie)	8,0	8,4	8,0	8,5
Klanttevredenheid telefonisch kanaal	7,5	8,1	7,5	8,1
Klanttevredenheid digitale kanalen	7,0	7,1	7,5	7,2

Bron: Dashboard Dienstverlening (Benchmark Publiekszaken)

Doelstelling 3

Behoud en verbetering kwaliteit en efficiëntere dienstverlening.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Oordeel van de inwoners over de digitale faciliteiten in dienstverlening. Bron: WSJG	-	6,9	-	6,9

Doelstelling 4

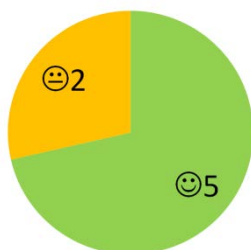
De prijs van producten en diensten is redelijk, hetgeen wil zeggen kostendekkend.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Oordeel van de inwoner voor de prijs van producten en diensten van de gemeente Etten-Leur Bron: Dashboard Dienstverlening (Benchmark	-	6,0	6,1	6,0

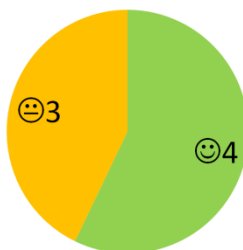
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Publiekszaken)				
Kostendekkendheid leges producten en diensten (Bron: eigen onderzoek kostendekkendheid leges)	-	-	100%	100%

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

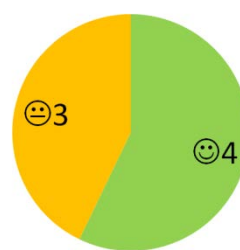
1^e Berap

2^e Berap

JR 2015

Te doen		Toelichting
😊	Zoveel mogelijk producten en diensten op transactieniveau (aanvraag+levering) digitaal beschikbaar stellen	In 2015 is het proces parkeervergunningen gedigitaliseerd, waarbij de producten bewonersvergunning, bezoekersschijf en kraskaart digitaal aangevraagd kunnen worden. Het aantal producten en diensten digitaal op transactieniveau is daarmee op 13 gekomen. Als doelstelling voor 2015 was opgenomen 20 producten en diensten op transactieniveau digitaal beschikbaar stellen. Wij verwachten in 2016 hierbij een inhaalslag te kunnen maken, vooral voor producten en diensten in het Burgerzaken domein. Een remmende factor blijft nog wel dat de Elektronische Identiteit (eID), welke nodig is voor digitale identiteitsvaststelling, landelijk nog niet beschikbaar is.
☹️	Het uitvoeren van de volgende activiteiten t.b.v. de ambitie dienstverlening: •Werken aan ontwikkeling gastheerschap (hostmanship)• Digitalisering dienstverlening verder doorvoeren; project digitalisering en i-NUP • Verdere ontwikkeling KlantContactCentrum (KCC) • Project interne dienstverlening uitvoeren • Project administratieve lastenverlichting • Participatie in dienstverlening gestalte geven • Antwoord© voor bedrijven doorontwikkelen	De ontwikkeling van gastheerschap (hostmanship) is een cultuurtraject dat gestaag vordert. Er is meer bewustwording in de organisatie waarneembaar en voelbaar. De trajecten verdere ontwikkeling beheer en organisatie van klantcontacten (KlantContactCentrum-KCC), Antwoord© voor Bedrijven en interne dienstverlening hebben vertraging opgelopen als gevolg van prioriteiten die de organisatie moest stellen i.v.m. beschikbare capaciteit. Administratieve lastenverlichting krijgt een flinke impuls door het project dat zich richt op procesoptimalisatie met behulp van de leanmethode. Het Managementteam heeft hiervoor een Task Force Lean ingesteld.
☹️	Fraude met identiteit en inschrijving op adressen in het GBA wordt bestreden	Binnen het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit verricht de gemeente Etten-Leur adresonderzoeken op risico adressen. Binnen en buiten de gemeentelijke organisatie is en wordt samenwerking gezocht om de kwaliteit van de BRP (Basisregistratie Personen) te verhogen en adres-

Te doen		Toelichting
		en identiteitsfraude te bestrijden. Zo zal spoedig de landelijke uitrol van de regionale Werkgroepen Tegengaan Identiteitsfraude (WTI's) gaan plaatsvinden. In 2016 moet een effectieve en efficiënte aanpak van adres- en identiteitsfraude verder vorm worden gegeven.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Ambitie dienstverlening	507	362	145	V
2.	Beheer en bijhouding GBA	898	860	38	V
3.	Burgerlijke stand en nationaliteit	222	232	-10	N
4.	Reis- en rijdocumenten	798	784	14	V
Totaal		2.425	2.238	187	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
5.	Algemene dekkingsmiddelen	1.379	1.379	-	
6.	Inverdieneffect doorontwikkeling dienstverlening	25	-38	-63	N
7.	Legesopbrengsten GBA	40	49	9	V
8.	Vergoeding derden door landmeten	27	25	-2	N
9.	Legesopbrengsten burgerlijke stand en nationaliteit	61	75	14	V
10.	Verhuur trouwkerkje	2	0	-2	N
11.	Legesopbrengsten reis- en reisdocumenten	648	614	-34	N
12.	Bijdragen van reserves	243	166	-76	N
Totaal		2.425	2.271	-155	N

Saldo product	32	V
----------------------	-----------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Ambitie dienstverlening	81	V
Onttrekking reserve ambitie dienstverlening	-76	N
Overig	27	V
Resultaat product	32	V

Product 1.4 Dienstverlening aan derden

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

De vijf O's (Onze inwoners, maatschappelijke Organisaties, Ondernemers, Onderwijs en andere Overheden) hebben vertrouwen in de gemeente.

Toelichting

Dit betreft de dienstverlening die wij als gemeente leveren aan de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RWB), ICT gemeente Tholen, Veiligheidshuis en WMO gemeente Zundert.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

Hogere efficiency bedrijfsvoering en betere kwaliteit en continuïteit (interne) dienstverlening.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal formele klachten over de uitvoering van dienstverlening door opdrachtgevers	-	-	0	0
Waardering dienstverlening door opdrachtgevers. Eerste meting in 2015	-	-	7,5	8,0

Doelstelling 2

Diensten aan andere gemeenten leveren tegen minimaal een kostendekkend tarief

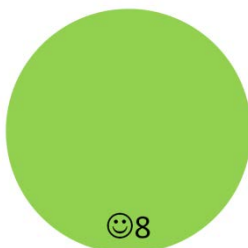
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Kostendekkendheid dienstverlening aan derden	-	-	100%	100%

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

1^e Berap

2^e Berap

JR 2015

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Dienstverlening RWB ,Tholen en Zundert	1.406	1.491	-85	N
2.	Kosten in oprichting zijnde Werkplein Regio Etten-Leur	-	-	-	
Totaal		1.406	1.491	-85	N

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
3.	Opbrengsten dienstverlening RWB, Tholen en Zundert	2.168	2.385	217	V
4.	Kosten in oprichting zijnde Werkplein Regio Etten-Leur	-	-	-	
5.	Bijdrage van derden	-	-	-	
6.	Algemene dekkingsmiddelen	-762	-762	-	
Totaal		1.406	1.623	217	V

Saldo product	132	V
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Dienstverlening aan derden	132	V
Resultaat product	132	V

Product 1.5 Financiën

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

De vijf O's (Onze inwoners, maatschappelijke Organisaties, Ondernemers, Onderwijs en andere Overheden) hebben vertrouwen in de gemeente.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

De meerjarenraming is structureel sluitend.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Saldo begroting/jaarrekening (bedrag * € 1.000)	1.172	-/- 143	0	1.713

Doelstelling 2

Etten-Leur behoort tot de vijf goedkoopste gemeenten van de Regio West-Brabant.

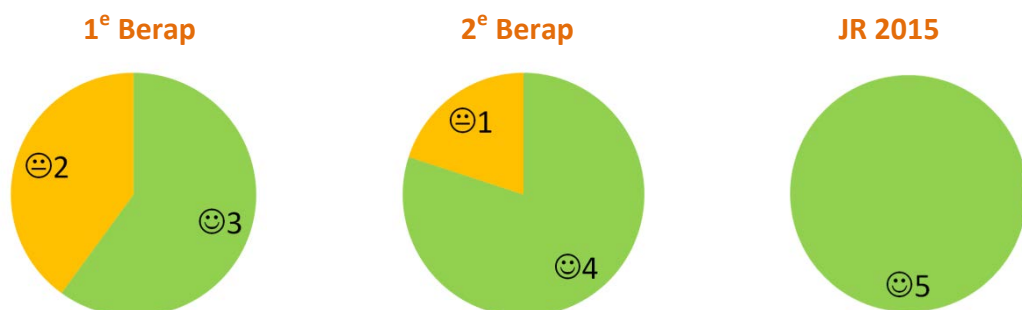
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Plaats op ranglijst gemeenten West-Brabant netto woonlasten (Bron: COELO Atlas)	3	2	Minimaal 5	2

Doelstelling 3

De inwoners zijn tevreden over de prijs-kwaliteitverhouding van producten en diensten.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Geen indicator beschikbaar Eventueel volgende burgerpeiling extra vraag toevoegen	-	-	-	-

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Onder het product Financiën worden de lasten en baten opgenomen die niet specifiek zijn toe te rekenen aan één van de andere producten zoals bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds (Algemeen dekkingsmiddel).

Onder Financiering zijn de rentelasten en opbrengsten van verstrekte geldleningen opgenomen. Onder algemene lasten en baten zijn posten opgenomen die (nog) niet aan een specifiek product toegerekend kunnen worden zoals bijvoorbeeld het budget voor wijkgericht werken, de knelpuntenpot personeel en taakmutaties vanuit de algemene uitkering.

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	1.1 Financiering	481	480	1	V
2.	1.2 Post onvoorzien	167	-	167	V
3.	1.3 Algemene lasten	2.912	1.969	942	V
4.	2.1 Lokale heffingen	467	427	39	V
5.	Bijdragen aan reserves	1.435	1.483	-48	N
Totaal		5.460	4.359	1.101	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
6.	1.1 Financiering	3.768	3.743	-26	N
7.	1.2 Algemene uitkering	33.484	33.741	257	V
8.	1.2.a Algemene uitkering sociaal deelfonds	23.509	23.510	1	V
9.	1.3 Algemene baten	1.825	1.749	-76	N
10.	2.1 OZB	7.753	7.673	-81	N
11.	2.2 Overige belastingen	-4	52	56	V
12.	Inzet voor dekking andere producten	-66.087	-66.087	-	
13.	Bijdragen van reserves	1.211	861	-350	N
Totaal		5.460	5.242	-219	N

Saldo product	883	V
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Post onvoorzien	167	V
Algemene Uitkering	257	V
Organisatieontwikkeling	45	V
Wijkgericht werken	64	V
Onttrekking algemene risicoreserve	-79	N
Voorziening dubieuze debiteuren	-72	N
Personeelskosten	239	V

Onderwerp	Bedrag	V/N
Automatisering	504	V
Onttrekking reserve automatisering	-260	N
OZB	-81	N
Bijdrage BWB	40	V
Invoeringskosten Vennootschapsbelasting	35	V
Kapitaallasten	-78	N
Communicatieplan	17	V
Publicatiekosten "de Bode"	16	V
Invoeringskosten decentralisaties	48	V
Storting in reserve sociaal domein	-48	N
Uren	128	V
Overig	-59	N
Resultaat product	883	V

Programma 2

Wonen

Producten:

- 2.1 Ruimtelijke ordening en Bouwen
- 2.2 Vervallen m.i.v. de begroting 2015
- 2.3 Grondbedrijf
- 2.4 Mobiliteit
- 2.5 Veiligheid
- 2.6 Milieu
- 2.7 Wegen
- 2.8 Openbaar Groen
- 2.9 Riolering
- 2.10 Afval
- 2.11 Vastgoed

Product 2.1 Ruimtelijke ordening en bouwen

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.
- ✓ Etten-Leur biedt een gevarieerd, duurzaam en vraaggericht aanbod aan woningen en voorzieningen binnen het bestaand stedelijk gebied.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling Ruimtelijk Ordening

Adequaat en flexibel ruimtelijk beleid dat inwoners en bedrijven rechtszekerheid biedt en voldoende mogelijkheden geeft voor aanpassingen in de fysieke leefomgeving.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal structuur- en/of gebiedsvisies	-	0	3	0
Aantal bestemmingsplannen, wijzigings-, uitwerkingsplannen en/of projectafwijkingbesluiten	15	10	10	10

Doelstelling Volkshuisvesting

Voor iedereen passende huisvesting bieden.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal op te leveren woningen	173	74	228	205
Aantal startersleningen	10	23	20	17

Toelichting prestatie-indicator startersleningen:

Aan starters op de woningmarkt kan een maximale lening van € 30.000 tot een maximaal gezamenlijk bedrag van € 1.000.000 worden verstrekt bij de aankoop van een bestaande woning en projectmatig aangewezen nieuwbouw met een koopsom van maximaal € 200.000.

Doelstelling Landschapsbeheer

Het behouden en versterken van natuur en landschap.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal projecten landschaps-beleidsplan	2	2	2	2
Aantal overeenkomsten agrarisch landschapsbeheer	10	5	3	4

Doelstelling Monumenten en archeologiebeleid

Het behouden en versterken van het erfgoed in onze gemeente.

Prestatie-indicator
Er is geen concrete indicator benoemd.

Doelstelling Vergunningverlening

Het binnen de wettelijke termijn verlenen van een integrale (brede) omgevingsvergunning.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage afhandeling aanvragen binnen wettelijke termijn	100	100	100	100

Doelstelling Handhaving

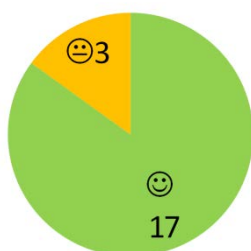
Doelmatige handhaving waardoor overtredingen van wet- en regelgeving worden beëindigd en preventieve werking plaatsvindt.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage controles naar aanleiding van meldingen bouwactiviteiten	100	100	100	100
Percentage controles brandveiligheid/kwaliteit bestaande gebouwen	100	100	100	50 ¹

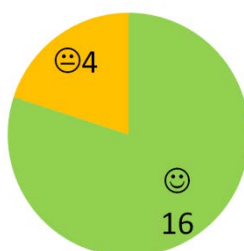
¹. Zie voor toelichting 'Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?'

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

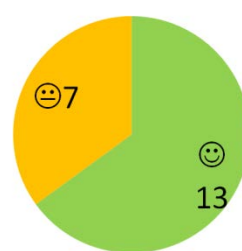
1e Berap

2e Berap

JR 2015

Te doen	Toelichting
Het opstellen/vaststellen van specifieke gebiedsvisies voor het Stationsplein, de Edward Poppelaan 12 e.o. en de winkelstrip Concordialaan e.o.	In verband met andere prioriteiten of het uitblijven van initiatief van derden schuiven werkzaamheden aan gebiedsvisies voor Edward Poppelaan 12 en locatie Namenstraat/winkelstrip Concordialaan door naar 2016.
Opstellen en/of vaststellen van herziening bestemmingsplan Buitengebied aan provinciale verordening ruimte en/of uitspraak van Afdeling bestuursrechtspraak.	De aanpassing van het bestemmingsplan Buitengebied aan de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak is opgepakt. Het overleg met betrokkenen vergde meer tijd. Voor het oppakken van de aanpassing aan de provinciale verordening was geen tijd. Als oorzaak kan o.a. de discussie over het tracé van de 380 Kv tracé Zuidwest worden genoemd.
Vaststellen van Woonvisie mede gericht op het herformuleren van doelstellingen voor diverse doelgroepen (starters, senioren, collectief opdrachtgeverschap).	In het Beleidskader 2014-2018 is het opstellen van een Uitwerkingsprogramma wonen opgenomen. Dit programma vervangt de Woonvisie. Het lukte niet dit programma vast te stellen. Het overleg in de regio en de oplossing van het vraagstuk huisvesting statushouders vroegen meer tijd.

	Te doen	Toelichting
☹	Vaststellen, uitwerken en uitvoeren van maatregelen ter bevordering van de doorstroming op de woningmarkt.	Maakt onderdeel uit van Uitwerkingsprogramma wonen, zie hiervoor.
☹	Vaststellen, uitwerken en uitvoeren van maatregelen ter verbetering van de bestaande woningvoorraad (vergroten kans tot zelfstandig wonen door woonaanpassing, verduurzamen).	Maakt onderdeel uit van Uitwerkingsprogramma wonen, zie hiervoor.
☹	Verbeteren van informatievoorziening over het monumentenbeleid.	Voordat we een opzet maken voor het verbeteren van de informatievoorziening over het monumentenbeleid brengen we eerst de wensen van eigenaren van monumenten in beeld.
☹	De handhaving wordt uitgevoerd conform het integraal handhavingsprogramma.	Het programma handhaving werd niet gehaald vanwege onderbezetting en een andere visie van de brandweer over risicoaanvaarding. De frequentie waarmee gebouwen worden bezocht is daarop aangepast.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Ruimtelijke ordening				
	✓ Beleid RO	68	68	-	
	✓ Planologie	838	827	11	V
2.	Volkshuisvesting				
	✓ Volkshuisvestingsbeleid	155	138	17	V
3.	Landschapsbeheer				
	✓ Landschapsbeleidsplan	66	73	-7	N
4.	Monumenten- en archeologiebeleid				
	✓ Monumentenbeleid	57	42	15	V
5.	Vergunningverlening				
	✓ Omgevingsvergunningen	1.295	1.324	-29	N
	✓ Welstandsbeleid	52	47	6	V
6.	Handhaving				
	✓ Handhaving bouwregelingen	463	462	1	V
	Totaal	2.994	2.981	14	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
7.	Ruimtelijke ordening				
	✓ Opbrengst leges	20	30	10	V
	✓ Aan derden doorberekende kosten	125	126	1	V
	✓ Grondverkoop	180	180	-	
	✓ Overige inkomsten	79	81	2	V
	✓ Algemene middelen	501	501	-	

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
8.	Volkshuisvesting				
	✓ Kapitaaloverdracht	6	33	27	V
	✓ Onttrekking aan de reserves	50	43	-7	N
	✓ Algemene middelen	99	99	-	
9.	Landschapsbeheer				
	✓ Algemene middelen	66	66	-	
10.	Monumenten- en archeologiebeleid				
	✓ Algemene middelen	57	57	-	
11.	Vergunningverlening				
	✓ Leges	659	727	68	V
	✓ Algemene middelen	689	689	-	
12.	Handhaving				
	✓ Algemene middelen	463	463	-	
	Totaal	2.994	3.095	101	V

Saldo product	115	V
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Volkshuisvesting, wijkplannen	17	V
Monumenten, subsidies	15	V
Planologie, kosten bestemmingsplannen	11	V
Omgevingsvergunningen, OMWB/D6-Wabo	-29	N
RO, leges	13	V
Volkshuisvesting, startersbijdragen	27	V
Vergunningverlening, leges bouwvergunningen	68	V
Overig	-7	N
Resultaat product	115	V

Product 2.3 Grondbedrijf

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

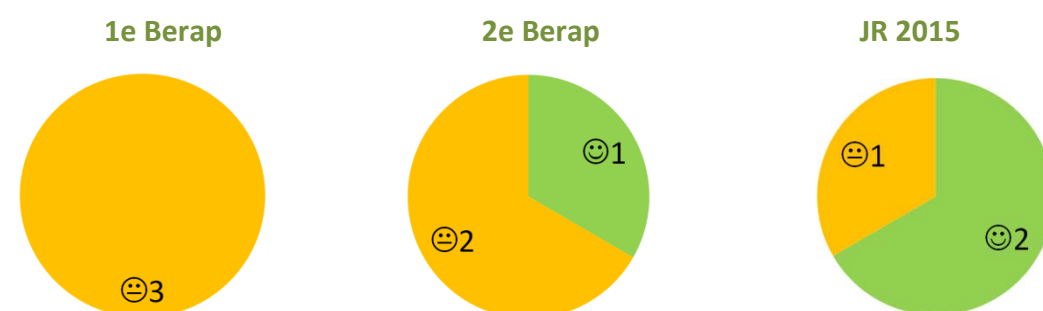
- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.
- ✓ Etten-Leur biedt een gevarieerd, duurzaam en vraaggericht aanbod aan woningen en voorzieningen binnen het bestaand stedelijk gebied.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling faciliteren maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen

Het Grondbedrijf wordt ingezet om de gewenste maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen te bereiken. Deze ontwikkelingen en de vorm waarin de bijdrage wordt geleverd zijn benoemd onder de desbetreffende programma/productbladen, waar ook de prestatie-indicatoren zijn opgenomen. De beoogde doelstellingen en de verantwoording van de behaalde resultaten zijn opgenomen in de paragraaf grondbeleid.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen		Toelichting
☹️	Werken-Kantoren: uitgifte 10.000m ² grond	Levering vóór 31 december 2015: 2.500 m ² Principe akkoord voor levering van 3.000 m ² ; overdracht wordt in 2016 verwacht. Voor aanleg van waterberging is 500 m ² aan de exploitatie onttrokken. Overige grond blijven in verkoopportefeuille. Het aanbod aan kantoorruimten is groot, de vraag is beperkt.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Realisatie bouw- en woonrijpe gronden	8.665	7.934	731	V
2.	Balansmutatie	8.095	8.780	-685	N
3.	Storting in de voorziening	395	395	-	
4.	Storting in de reserves	3.104	1.365	1.738	V
Totaal		20.259	18.475	1.784	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
4.	Opbrengst uit verkoop van bouwrijpe gronden of minderkosten bij uitvoering van werken	13.940	15.205	1.265	V
5.	Balansmutatie	375	1.116	741	V
5.	Onttrekking aan de voorzieningen	2.107	-	-2.107	N
6.	Onttrekking aan de reserves	3.836	2.154	-1.682	N
Totaal		20.259	18.475	-1.784	N

Saldo product	-
----------------------	---

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Realisatie bouw- en woonrijpe gronden	731	V
Balansmutatie, voorraadtoename grondexploitaties	-685	N
Storting in de reserves	1.738	V
Opbrengsten uit verkoop van bouwrijpe gronden	1.265	V
Balansmutatie, voorraadafname grondexploitaties	741	V
Onttrekking aan de voorzieningen, Trivium	-2.107	N
Onttrekking aan de reserves	-1.682	N
Overig	-1	N
Resultaat product	-	

Product 2.4 Mobiliteit

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 bereikbaarheid

Het verbeteren en waarborgen van een goede doorstroming, de leefbaarheid en bereikbaarheid door een herkenbare (hoofd)wegenstructuur voor alle weggebruikers overeenkomstig de uitgangspunten van Duurzaam Veilig.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage gebiedsontsluitingswegen conform Duurzaam Veilig (bron: GVVP)	45	75	60	78

Doelstelling 2 verkeersveiligheid

Het verminderen van het aantal verkeersongevallen door extra aandacht voor kwetsbare risicogroepen (fietsers, jonge bestuurders en ouderen).

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat vaak of soms met onveilige verkeerssituaties in de buurt te maken heeft (Bron: WSJG)	-	57	57	60

Doelstelling 3 openbaar vervoer

We bieden goed openbaar vervoer door het behouden en zo mogelijk uitbreiden van de (bestaande) lijnvoering.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal lokale en regionale buslijnen (bron: lijnnetkaart vervoerder)	5	6	5	7
Score van inwoners dat tevreden is over het aanbod van openbaar vervoer (Bron: WSJG)	--	3,6	3,6	3,8

Toelichting prestatie-indicator aantal buslijnen:

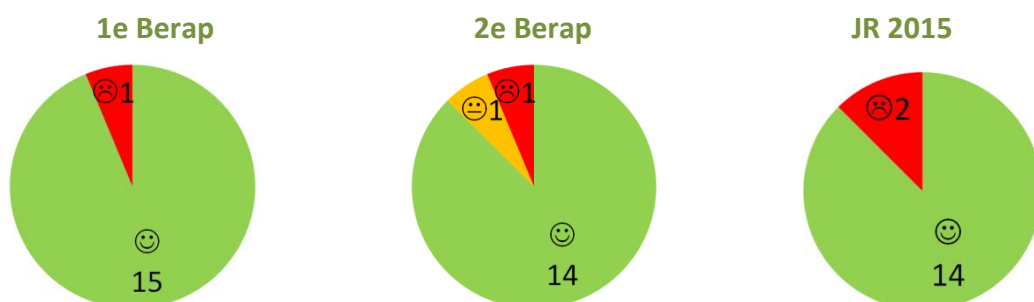
De proef met de buurtbuslijn van en naar de gemeente Zundert is geslaagd. Deze lijn is definitief overgenomen in de concessie door de provincie. Eind 2015 is een vergelijkbare proef gestart met een buurtbus van en naar Zevenbergen.

Doelstelling 4 parkeren

We bieden voldoende parkeermogelijkheden voor auto en fiets voor bewoners, bezoekers en bedrijven.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score van de inwoners over het aanbod parkeergelegenheid in de buurt. (Bron: WSJG)	--	3,3	3,3	3,3

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Voorbereiden vrije busbaan afslag Trivium.	Rijkswaterstaat stelt geen prioriteit aan een vrije busbaan bij de afslag Trivium; werk is voor onbepaalde tijd opgeschort.
Evaluatie bewaakte fietsenstallingen.	We zijn gestart met de evaluatie centrumparkeren. Dit project stond niet op het programma. De evaluatie bewaakte fietsenstalling is daardoor niet opgepakt. In het kader van de begroting 2016 werd bovendien besloten om het beheer voor de fietsenstallingen anders te regelen.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1 en 2.	Bereikbaarheid en verkeersveiligheid				
	✓ Verkeersbeleid	334	264	70	V
3.	Openbaar vervoer				
	✓ Openbaar vervoer en KCV	41	23	18	V
4.	Parkeren				
	✓ Parkeergarage	1.180	1.176	4	V
	✓ Straatparkeren	470	468	2	V
	✓ Fietsenstallingen/NS	116	113	4	V
	✓ Parkeerterrein vrachtwagens	6	6	-1	N
	Totaal	2.147	2.051	97	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
5.	Bereikbaarheid en verkeersveiligheid (doelstellingen 1 en 2)				
	✓ Subsidie provincie NB	65	59	-6	N
	✓ Onttrekking reserve	51	0	-51	N
	✓ Algemene middelen	218	218	-	
5.	Openbaar vervoer (doelstelling 3)				
	✓ Algemene middelen	41	41	-	
6.	Parkeren (doelstelling 4)				
	✓ Parkeergelden (parkeergarage)	610	636	26	V
	✓ Parkeergelden (straatparkeren)	457	466	8	V
	✓ Huur parkeergarage	387	385	-2	N
	✓ Leges parkeerkaart	149	204	55	V
	✓ Boetes parkeergelden	45	43	-2	N
	✓ Huur terreinen (vrachtwagens)	9	10	1	V
	✓ Algemene middelen	116	116	-	
	Totaal	2.147	2.176	29	V

Saldo product	125	V
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Verkeersbeleid, uitvoeringsprogramma GVVP kosten	70	V
Onttrekking reserve, uitvoeringsprogramma GVVP	-51	N
Parkeergelden (parkeergarage)	26	V
Parkeergelden, inkomsten parkeervergunningen straatparkeren	55	V
Overig	25	V
Resultaat product	125	V

Product 2.5 Veiligheid

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 Veiligheid

Het bevorderen en optimaliseren van een veilige woon-, werk en leefomgeving (objectief en subjectief).

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Veiligheidsmonitor		6,8	-	-
Percentage van de inwoners dat zich altijd of meestal veilig voelt in de buurt. (Bron: WSJG)	-	82 %	82%	83%

Toelichting prestatie-indicator veiligheidsmonitor:

De Veiligheidsmonitor wordt eens in de twee jaar gehouden; in 2015 is geen monitor opgesteld.

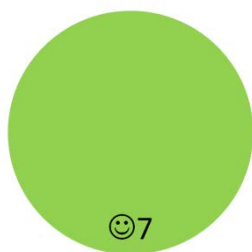
Doelstelling 2 Lokale regelgeving (APV)

Doelmatige handhaving waardoor overtredingen van wet- en regelgeving worden beëindigd en preventieve werking plaatsvindt.

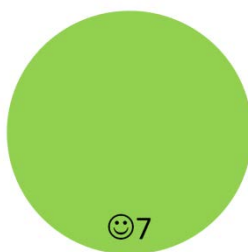
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat de gemeente voldoende toeziet op het naleven van regels. (Bron: WSJG)	-	30 %	30%	35 %

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

1e Berap

2e Berap

JR 2015

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Veiligheid				
	✓ Fysieke veiligheid	228	235	-6	N
	✓ Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	1.869	1.868	1	V
	✓ Gemeentelijk crisismanagement	271	258	13	V
	✓ Sociale veiligheid	301	280	21	V
	✓ Externe veiligheid	18	18	-	
2.	Lokale regelgeving				
	✓ Vergunningen	407	409	-2	N
	✓ Handhaving	137	128	9	V
	✓ Toezicht openbare ruimte	301	312	-11	N
	Totaal	3.532	3.508	25	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
3.	Veiligheid				
	✓ Algemene middelen	2.688	2.688	-	
4.	Lokale regelgeving				
	✓ Leges APV en bijzondere wetten	35	33	-2	N
	✓ Algemene middelen	810	810	-	
	Totaal	3.532	3.531	-2	N

Saldo product	23	V
----------------------	-----------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Sociale veiligheid, adviezen/uitbesteding	21	V
Overig	2	V
Resultaat product	23	V

Product 2.6 Duurzaamheid

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 Controle en handhaving

Doelmatige controle en handhaving waardoor overtredingen van wet- en regelgeving worden voorkomen dan wel beëindigd en preventieve werking plaatsvindt.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage controles milieu	100	60	100	100

Toelichting prestatie-indicator controles milieu:

De bedrijven zijn onderverdeeld in vijf categorieën. De bedrijven in categorie 0 worden niet bezocht, de bedrijven in de categorieën 1 en 2 eens in de tien jaar, in categorie 3 eens in de drie jaar en in categorie 4 (zwaarste categorie) elk jaar. Controles staan los van meldingen klachten.

Doelstelling 2 Bodem

Geen risico voor de gezondheid van inwoners als gevolg van bodemverontreiniging. Spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging worden gesaneerd en de overige gevallen worden beheerst.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal spoedeisende saneringen	0	2	3	0

Doelstelling 3 Energie

Jaarlijks wordt de energieprestatie van de bestaande woningvoorraad verbeterd naar minimaal energielabel B met 1 % van het aantal koopwoningen (project G002 van de (regionale) EnergieAgenda-Verklaring van Dussen). In 2020 bedraagt op lokaal niveau het aandeel hernieuwbare energie 10,5 %.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal woningen met een energielabel B ¹	--	--	--	--
Aandeel hernieuwbare energie	--	9,2	10,0	9,6

¹. Gegevens ontbreken.

Doelstelling 4 Geluid

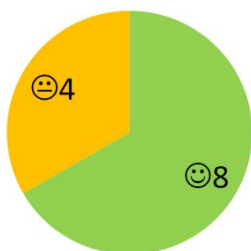
In 2020 is er geen sprake van ernstige geluidhinder (> 63 dB). De geluidbelasting ten gevolge van verkeer (rail- en wegverkeer) en industrie op geluidgevoelige objecten is, uitgedrukt in aantal (ernstig) geluidgehinderden, niet toegenomen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal ernstig geluid gehinderden	382	232	232	199 ¹

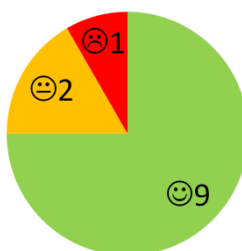
¹. De toepassing van stil asfalt leidde tot een daling van het aantal geluid gehinderden. In het kader van de sanering railverkeer moeten nog worden 98 woningen worden gesaneerd. De taakstelling is per 1 januari 2012 overgegaan naar ProRail. De fasering van de werkzaamheden binnen de periode tot 2020 is onbekend.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

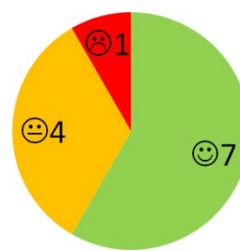
1e Berap

2e Berap

JR 2015

Te doen		Toelichting
😊	Uitvoeren bodemsanering Vosdonk (Driehoek en Oude Kerkstraat).	Extra onderzoek naar de resterende bronverontreinigingen was nodig om een juiste opdracht voor de sanering te formuleren; de opdracht wordt in 2016 verleend.
😊	Afronden grondwatersanering De Keen.	De grondwatersanering is beëindigd. Het dossier kan pas definitief worden gesloten na goedkeuring van OMWB /provincie van het evaluatierapport. Dit rapport was in 2015 nog niet gereed.
😞	Ad hoc sanering van bodemverontreinigingen.	De voorbereiding van de sanering locatie Oude Kerkstraat vergde meer tijd waardoor het werk pas in 2016 plaatsvindt. Vanwege andere prioriteiten is de voorbereiding aan de sanering locatie Achtervang niet opgepakt. De locatie Brabantlaan wordt niet verder gesaneerd; dit moet nog wel formeel worden bevestigd (beschikking OMWB).
😊	Onderzoek en uitwerken pilots project zon-pv op gemeentelijke eigendommen.	De gemeente voert overleg met Duursaam Etten-Leur over de methode tot plaatsen van zonnepanelen op twee gemeentelijke gebouwen. Dit overleg heeft nog niet tot resultaat geleid (zie ook productblad Vastgoed).
😊	Uitvoeren regionale afspraken over energieverbruik bij gemeentelijk vastgoed.	Het bedrag voor het verbeteren van het energieverbruik van gemeentelijk vastgoed werd bij de begroting 2016 vastgesteld. Dit bedrag is deels bestemd voor maatregelen tot het verbeteren van de toegankelijkheid en bruikbaarheid van personen met een beperking. Op basis van dit bedrag is een plan van aanpak voor 2016 en volgende jaren voorbereid.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Controle en handhaving				
	✓ Beleid	139	137	2	V
	✓ Controle en handhaving milieuregelgeving	319	352	-33	N
2.	Bodem				
	✓ Bodembescherming	84	82	2	V
3.	Energie				
	✓ Energie en duurzaamheid	97	67	31	V
4.	Geluid				
	✓ Geluidhinder	11	11	-	
	Totaal	651	648	3	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Controle en handhaving				
	✓ Huur	21	21	-	
	✓ Doorberekende kosten aan derden	5	11	5	V
	✓ Algemene middelen	432	432	-	
2.	Bodem				
	✓ Leges en vergoeding	42	38	-4	N
	✓ Algemene middelen	42	42	-	
3.	Energie				
	✓ Doorberekende kosten aan derden	47	17	-30	N
	✓ Algemene middelen	50	50	-	
4.	Geluid				
	✓ Algemene middelen	11	11	-	
	Totaal	651	623	-29	N

Saldo product	-26	N
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Controle en handhaving milieuregelgeving	-33	N
Duurzaamheid energie	31	V
Regioafspraken duurzaamheid energie	-30	N
Overig	6	V
Resultaat product	-26	N

Product 2.7 Wegen

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 beheer

Bereiken en behouden van de kwaliteit van de openbare ruimte (verhardingen - technisch onderhoud en vegen - , verkeersmaatregelen en openbare verlichting) door beheer overeenkomstig de normen in de nota "Beheren op Niveau" en het Beleidsplan Openbare Verlichting.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat straten, paden en trottoirs in buurt goed begaanbaar zijn. (Bron: WSJG)	--	63%	63%	68%
Percentage van de inwoners dat vindt dat er weinig dingen in de buurt kapot zijn. (Bron WSJG)	--	75%	75%	76%
Kwaliteitsniveau van de openbare ruimte.				
✓ Centrumgebied (gewenst niveau: 4)	3,9	3,7	4	
✓ Bijzondere omgeving (gewenst niveau: 4)	3,9	3,7	4	
✓ Groengebieden (gewenst niveau: 4)	3,9	3,7	4	
✓ Hoofdwegenstructuur (gewenst niveau: 3)	3,0	3,7	3	
✓ Fietspaden (gewenst niveau: 4)	3,3	3,4	4	
✓ Woonwijken (gewenst niveau: 3)	3,0	3,5	3	
✓ Buitengebied (gewenst niveau: 2)	2,0	3,8	2	
✓ Bedrijventerrein (gewenst niveau: 3)	3,0	3,6	3	

Toelichting prestatie-indicatoren:

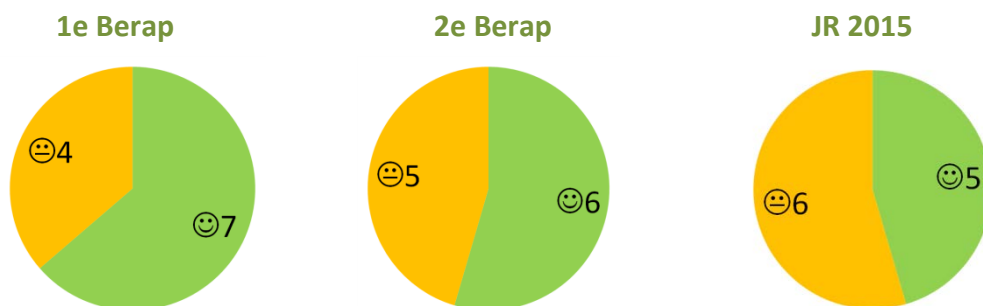
Kwaliteitsniveaus: 4 = Hoog, 3 = Gemiddeld en 2 = Sober. De norm voor de hoofdwegenstructuur is in het algemeen vastgesteld op 3, met uitzondering van de Parklaan en de Roosendaalseweg welke op 4 zijn vastgesteld.

Doelstelling 2 bereikbaarheid bij winterse omstandigheden

Het zo goed als mogelijk bereikbaar houden van de gemeente voor bewoners en bezoekers zodat iedereen zijn bestemming op een zo veilig mogelijke manier kan bereiken.

Prestatie-indicator
Er zijn nog geen concrete normen vastgesteld die als indicator kunnen dienen.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

	Te doen	Toelichting
☹️	Onderhoud conform afspraken nota Beheren op Niveau	Om een goede bereikbaarheid tijdens wegwerkzaamheden te garanderen, is besloten om werkzaamheden over een langere periode te spreiden. Tevens vergt overleg met bewoners meer tijd.
☹️	Behoud van kwaliteitsniveau door het herstraten Korte Brugstraat (Plantijnlaan-Brandseweg), Lage Donk, Vondellaan, Marnixstraat, Namenstraat, Muiderkring, van 't Hoffstraat (Lindenbleek-Concordialaan), Lange Brugstraat, straten omsloten door Concordialaan, Van Rooylaan, Antwerpenlei en van 't Hoffstraat en fietspad Attelakenseweg. Tevens het herstraten van diverse voet- en fietspaden.	De werkzaamheden zijn grotendeels voorbereid. De voorbereiding vroeg meer tijd. Verder werd uitvoering opgeschort om een goede bereikbaarheid tijdens wegwerkzaamheden te garanderen.
☹️	Openbare verlichting: Behoud van kwaliteitsniveau door het vervangen van versleten verlichtingsarmaturen en/of lantaarnpalen op Vosdonk (Daalderweg, Kroonstraat, Pauvreweg, Schellingstraat, Stuiverpad), in de wijk SanderBanken (Akkerweg, Bijenweide, Bleekweide, Bloemweide, Grasweide, Klaverweide, Hooiweg, Veldweg en Aletta Jacobslaan, Gerbrandyhof, Statenlaan, Wouter Berthoutlaan en Zonnestad), bij de gecombineerde werken Lange Brugstraat, Vedelring, Prealle, Hobodreef, Triangelndreef, Concordialaan en de solo werken Achter de Vaart, Spinaker, Turfijker, Schuilenburg en Peppelgaarde.	De vervanging van de verlichtingsarmaturen werd in 2015 beperkt tot de uitgevoerde herinrichtingmaatregelen. De overige vervanging is opgeschort in afwachting van een beslissing op een subsidieverzoek. Dit verzoek is niet gehonoreerd.
☹️	Openbare verlichting: Aanleg van verlichting t.b.v. fietsverkeer langs de Liesbosweg vanuit het Investeringsplan.	Eind 2015 is een subsidieverzoek afgewezen; begin 2016 wordt bekeken hoe dit verder opgepakt wordt.
☹️	Openbare verlichting: Versleten en storingsgevoelige verlichting vervangen voor beter functionerende armaturen en/of lantaarnpalen.	De vervanging maakt onderdeel van het totaal project voor de openbare verlichting; zie boven.
😊	Openbare verlichting: Oranje/gele verlichting wordt vervangen voor witte verlichting waardoor de herkenbaarheid van gezichten en kleuren verbeterd zal worden.	De vervanging maakt onderdeel van het totaal project voor de openbare verlichting; zie boven.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Beheer				
	✓ Onderhoud wegen	4.153	3.913	241	V
	✓ Reiniging wegen	524	489	35	V
	✓ Bermen	82	98	-16	N
	✓ In- en uitritten / rijdammen	20	22	-1	N
	✓ Uitvoering verkeersmaatregelen	-	-	-	
	✓ Openbare verlichting	908	868	40	V
	✓ Storting reserve	-	38	-38	N
2.	Bereikbaarheid				
	✓ Gladheidbestrijding	174	180	-7	N
	Totaal	5.862	5.607	255	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Beheer				
	✓ Doorberekende kosten aan derden	37	25	-12	N
	✓ Toerekening kosten reiniging wegen aan riolering	248	248	-	
	✓ Vergoeding aanleg in- en uitritten	18	26	8	V
	✓ Overeenkomsten wegbeheerders openbare verlichting	6	-	-6	N
	✓ Schadevergoedingen	44	48	3	V
	✓ Vrijval voorziening	350	350	-	
	✓ Onttrekking dekkingsreserve investeringen	202	-	-202	N
	✓ Algemene middelen	4.783	4.783	-	
2.	Bereikbaarheid				
	✓ Doorberekende kosten aan derden	10	26	16	V
	✓ Algemene middelen	164	164	-	
	Totaal	5.862	5.669	-193	N

Saldo product	62	V
----------------------	-----------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut (onderhoud wegen)	241	V
Storting dekkingsreserve kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut	-38	N
Onttrekking dekkingreserve kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut	-202	N
Reiniging wegen, onkruidbestrijding, reiniging olievervuiling	35	V
Openbare verlichting, energielasten	40	V
Overig	-14	N
Resultaat product	62	V

Product 2.8 Openbaar Groen

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 groenstructuur

Het beschermen en zo mogelijk versterken van het openbaar groen in bestaand stedelijk gebied alsmede versterken van de samenhang van het groen met oog voor landschappelijke, ecologische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische patronen volgens de beleidsregels in de Groenbeleidsnota.

Doelstelling 2 groennorm

Het behouden van een hoeveelheid groen van 80 m² groen per woning in het stedelijk gebied conform de richtlijnen uit de groenbeleidsnota.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat er voldoende groen in de buurt is. (Bron: WSJG)	-	90%	90%	92%
Groennorm: 80 m ² per woning	-	88,2	80	88,2

Doelstelling 3 beheer

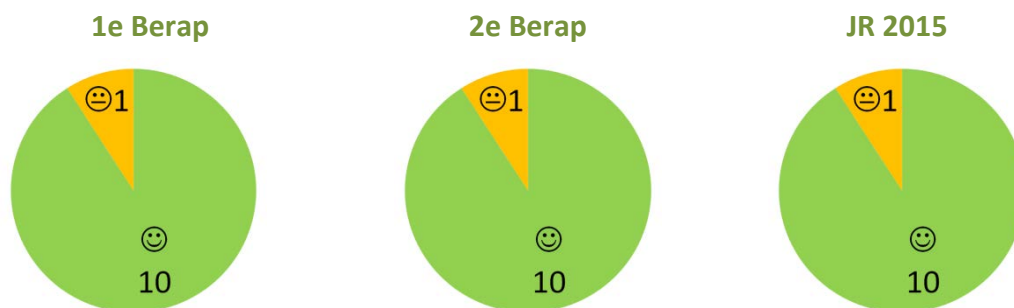
Het behouden en verbeteren van de kwaliteit van het openbaar groen, de begraafplaatsen, honden uitlaatvoorzieningen en (gemeentelijke) waterlopen door beheer overeenkomstig de normen in de nota "Beheren op Niveau", de notitie "Uitvoeringsmaatregelen betreffende honden" en het Slootbeheerplan.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van de inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat perken, plantsoenen en parken in de buurt goed onderhouden worden. (Bron: WSJG)	-	72%	72%	73%
Kwaliteitsniveau van de openbare ruimte volgens schouw:				
✓ Centrumgebied (gewenst niveau:4)	3,9	3,7	4	3,7
✓ Bijzondere omgeving (gewenst niveau:4)	3,9	3,7	4	3,6
✓ Groengebieden (gewenst niveau:4)	3,9	3,7	4	3,8
✓ Hoofdwegenstructuur (gewenst niveau:3)	3,0	3,7	3	3,6
✓ Fietspaden (gewenst niveau:4)	3,3	3,4	4	3,7
✓ Woonwijken (gewenst niveau:3)	3,0	3,5	3	3,6
✓ Buitengebied (gewenst niveau:2)	2,0	3,8	2	3,8
✓ Bedrijventerrein (gewenst niveau:3)	3,0	3,6	3	3,7

Toelichting prestatie-indicatoren:

Kwaliteitsniveaus: 4 = Hoog, 3 = Gemiddeld en 2 = Sober. De norm voor de hoofdwegenstructuur is in het algemeen vastgesteld op 3, met uitzondering van de Parklaan en de Roosendaalseweg welke op 4 zijn vastgesteld.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen		Toelichting
☹️	Uitbreiden urnentuin algemene begraafplaats Zundertseweg.	In afwachting van een plan voor de begraafplaatsen is gewacht met uitbreiding van de urnentuin. Het plan is inmiddels vastgesteld; de voorbereiding tot uitbreiding van de urnentuin start in 2016.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1, 2 en 3 gecombineerd					
✓	Plantsoenen	2.608	2.541	67	V
✓	Sloten en waterlopen	103	143	-40	N
✓	Hondenuitlaatvoorzieningen	143	131	12	V
✓	Ongediertebestrijding	12	10	3	V
✓	Beheer begraafplaatsen	206	147	59	V
Totaal		3.073	2.972	101	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1, 2 en 3 gecombineerd					
✓	Grondverkopen	46	85	40	V
✓	Hondenbelasting	211	220	10	V
✓	Begraafplaatsrechten	86	140	53	V
✓	Onttrekking reserve	65	-	-65	N
✓	Algemene middelen	2.730	2.730	-	
Totaal		3.138	3.175	37	V

Saldo product	138	V
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
project Begraafplaatsen	72	V
Onttrekking reserve	-65	N
Plantsoenen, diverse werkzaamheden	36	V
Plantsoenen, project snippergroen	31	V
Sloten en waterlopen, doorbelasting composteringsafval	-40	N
Begraafplaatsrechten, baten begraven	53	V
Grondverkoop, project snippergroen	40	V
Overig	11	V
Resultaat product	138	V

Product 2.9 Riolering

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 afvalwater

Overlast voor de gemeenschap en vervuiling van bodem en oppervlaktewater wordt zoveel als mogelijk voorkomen door het inzamelen en transporteren van afvalwater (apart en gecombineerd).

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal woningen en bedrijven met wateroverlast bij gemengde riolering	0	0	0	0

Doelstelling 2 hemelwater

Schade door wateroverlast wordt zoveel als mogelijk voorkomen door doelmatig inzamelen en transporteren van hemelwater (apart of gecombineerd met afvalwater), binnen de bebouwde kom.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal woningen en bedrijven met wateroverlast bij gescheiden riolering	0	0	0	0

Doelstelling 3 grondwater

Het voorkomen dat de grondwaterstand structureel nadelige gevolgen heeft voor de aan de grond gegeven bestemming.

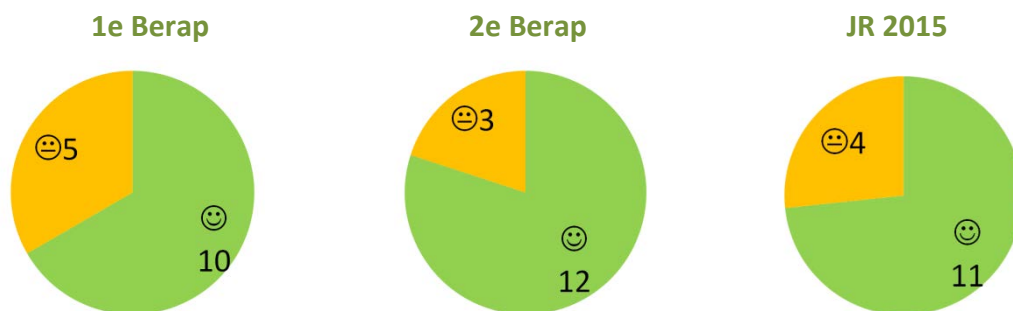
Prestatie-indicator
Er zijn nog geen concrete normen vastgesteld die als indicator kunnen dienen.

Doelstelling 4 algemeen

Het uitvoeren van de actieplannen zoals opgenomen in het VGRP 2014-2018, niet vallende onder doelstelling 1 t/m 3.

Prestatie-indicator
Er zijn nog geen concrete normen vastgesteld die als indicator kunnen dienen.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen		Toelichting
☹️	Reparatie aan de riolering in de straten Vondellaan, Kloosterlaan en Vedelring (vooruitlopend op herstraatwerkzaamheden).	Het herstraten van de Vondellaan is uitgesteld (zie productblad wegen); daardoor is de reparatie van de riolering niet uitgevoerd. Het werk is wel voorbereid. Om praktische redenen is besloten het werk in de Kloosterlaan te combineren met werk aan het riool in andere straten (zie onderstaand project). De voorbereiding van het werk in de Vedelring duurde langer; voorjaar 2016 start het werk.
☹️	Hemelwaterriool aanleg in de straten omsloten door Concordialaan, Van Rooylaan, Antwerpenlei en van 't Hoffstraat.	Het werk wordt uitgebreid met (gedeeltelijke) vervanging van het riool. De voorbereiding vergt meer tijd; de uitvoering is in 2016 voorzien.
☹️	Bestrijding wateroverlast Vosdonk.	Het overleg met het waterschap over dit project verloopt moeizaam. Begin 2016 hopen we op een akkoord, waarna maatregelen concreet kunnen worden uitgewerkt en uitvoering kan plaats vinden.
☹️	Projecten vanuit het Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (GVRP) die starten in 2014 en doorlopen deels in 2015 en deels tot het einde van de looptijd van het VGRP 2014-2018: •Frequenter inspecteren vrijval-rioleringen •Reinigen hoofdpersleidingen •Controle foutieve aansluitingen •Onderzoek H ₂ S aantasting rioleringen •Actualiseren verhard oppervlaktekaart	Alle projecten zijn in uitvoering met uitzondering van het actualiseren van de verhard oppervlaktekaart. Deze kaart wordt pas in 2017 geactualiseerd vooruitlopend op het nieuwe VGRP en de daarbij behorende herberekening.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1, 2, 3 en 4 gecombineerd					
	✓ Pompgemalen / bergbezinkbassins	164	208	-44	N
	✓ Drukriolering	185	229	-44	N
	✓ Riolering algemeen	3.711	3.663	49	V
	✓ Riolaansluitingen	48	46	2	V
	✓ Storting egalisatiereserve	284	354	-70	N
	Totaal	4.392	4.500	-108	N

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1, 2, 3 en 4 gecombineerd					
	✓ Rioolrechten	3.846	3.958	112	V
	✓ Riolaansluitingen	50	51	2	V
	✓ Onttrekking egalisatiereserve	496	496	-	
	Totaal	4.392	4.505	113	V

Saldo product

5 V

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Rioleringskosten, diverse werkzaamheden Riolering	-38	N
Rioleringsbaten, Inkomsten Rioolrechten	106	V
Storting egalisatiereserve	-70	N
Overig	7	V
Resultaat product	5	V

Product 2.10 Afval

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 Afvalinzameling

Het beperken van de hoeveelheid afval en het op een juiste wijze scheiden van het afval gericht op hergebruik, minder energieverbruik en lager gebruik van grondstoffen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Scheidingspercentage	71	72	73	73
Hoeveelheid restafval in kg per burger	133	132	140	132

Toelichting:

Op landelijk niveau is een minimaal scheidingspercentage bepaald op 65% (doelstelling Landelijk Afval Beheerplan 2) voor 2015 en voor 2020 ligt het minimaal scheidingspercentage op 75%.

Op regionaal niveau (RWB) is als streven uitgesproken om naar een maximale hoeveelheid restafval van 150 kg per inwoner in 2017 te gaan.

Doelstelling 2 Dienstverlening

Handhaven van het serviceniveau van de afvalinzameling.

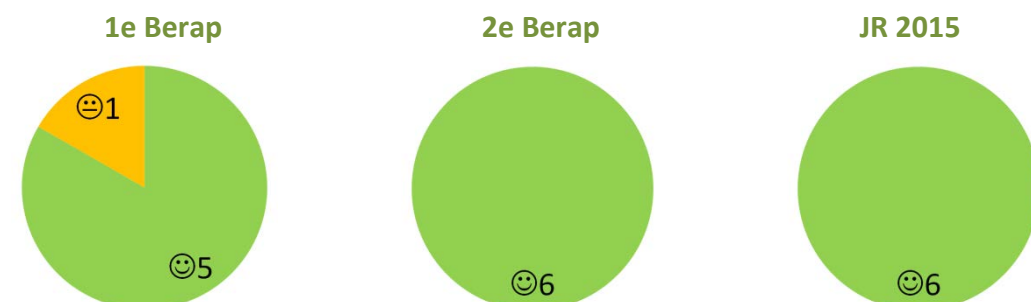
Er zijn hiervoor geen prestatie-indicatoren.

Doelstelling 3 Zwerfafval

Verminderen van de hoeveelheid aan zwerfafval in de openbare ruimte.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Hoeveel zwerfafval in kg per inwoner	8,1	6,0	7	5
Percentage van de inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat de buurt schoon is. (Bron: WSJG)	-	63%	64%	64%

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1, 2 en 3 gecombineerd					
✓	Huisvuil (restafval + GFT)	2.162	2.125	37	V
✓	Grof huishoudelijk afval	65	51	14	V
✓	Vuil langs wegen	354	363	-8	N
✓	Oud papier	278	282	-5	N
✓	Glasinzameling	73	69	5	V
✓	Textiel	25	27	-1	N
✓	Huisraad	26	27	-1	N
✓	Wit- en bruingoed	23	11	11	V
✓	Kunststof	452	474	-22	N
✓	Milieustraat	674	704	-30	N
✓	Compostering	94	128	-34	N
✓	Afvalbeheer algemeen	879	838	41	V
✓	Storting in egalisatiereserve	-	108	-108	N
Totaal		5.106	5.207	-102	N

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1, 2 en 3 gecombineerd					
✓	Huuropbrengsten	38	38	-0	N
✓	Interne verrekeningen	93	132	38	V
✓	Opbrengsten afvalstromen	806	847	41	V
✓	Subsidie zwerfafval	100	50	-50	N
✓	Reinigingsrechten	36	26	-10	N
✓	Afvalstoffenheffing	3.580	3.662	82	V
✓	Ottrekking aan egalisatiereserve	453	453	-	
Totaal		5.106	5.207	102	V

Saldo product

0 V

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Afvalinkomsten, Vastrecht en Diftar afvalstoffenheffing	82	V
Storting egalisatiereserve	-108	N
Overig	26	V
Resultaat product	-	N

Product 2.11 Vastgoed

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

- ✓ In Etten-Leur is het prettig wonen, werken en leven.

Doelstellingen op programmaniveau:

- ✓ Etten-Leur is veilig, heel, schoon, groen en alles is goed bereikbaar en toegankelijk.
- ✓ Etten-Leur biedt een gevarieerd, duurzaam en vraaggericht aanbod aan woningen en voorzieningen binnen het bestaand stedelijk gebied.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Maatschappelijk vastgoed is een verzamelbegrip. Doorgaans wordt bedoeld op een gebouw of terrein met een publieke functie op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn, maatschappelijke opvang en/of zorg-medisch. Het beschikken over vastgoed is geen doel op zich. Vastgoed wordt ingezet om beleidsdoelen uit de programma's 1, 2 en 3 te realiseren. Dit product betreft alleen maatschappelijk vastgoed in eigendom van de gemeente. Het vastgoed voor huisvesting van het ambtelijk apparaat en de bestuursfunctie valt onder de kostenplaatsen 500110 (Stadskantoor) en 500111 (BVC) en vormt onderdeel van de tarievenstructuur.

Doelstelling 1 kosten vastgoed

De kosten van het (gemeentelijk) vastgoed wordt geoptimaliseerd door te investeren in nieuwbouw en het afstoten van gebouwen en terreinen.

Prestatie-indicator

In begroting 2015 was geen prestatie-indicator vermeld.
Op 6 juli 2015 werd het Beleidskader 2014-2018 vastgesteld. Dit document bevat een 0-meting plus een taakstelling als prestatie-indicator (van 62.900 m² naar 50.000-55.500 m²). Op 1 januari 2016 bedroeg de omvang van het gemeentelijk vastgoed 55.000 m².

Doelstelling 2 gebruik

De bezettingsgraad van gebouwen en terreinen wordt verhoogd door multifunctioneel gebruik.

Prestatie-indicator

De begroting bevatte geen concrete prestatie-indicator voor de bezettingsgraad.
Ook in 2015 is geen indicator vastgesteld. Zie: Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?.

Doelstelling 3 beheer

De dagelijkse kosten van het vastgoed worden teruggebracht en opbrengsten worden verhoogd met dien verstande dat:

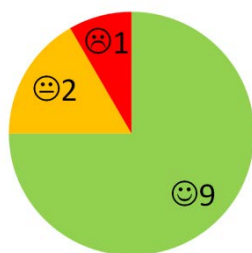
- maatregelen in duurzaamheid aantoonbaar voordeel in de exploitatie moeten opleveren.
- overige maatregelen leiden tot verbetering van de opbrengst.

Prestatie-indicator

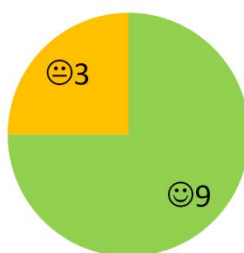
De begroting bevatte geen concrete prestatie-indicator.
Ook in 2015 is geen indicator vastgesteld. Wel is in de begroting 2016 een bedrag vrijgemaakt voor maatregelen ter vermindering van het energiegebruik en verbetering van het gebruik van gebouwen door personen met een beperking. Begin 2016 is daarvoor een plan van aanpak vastgesteld; de realisatie van dit plan kan als indicator dienen.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

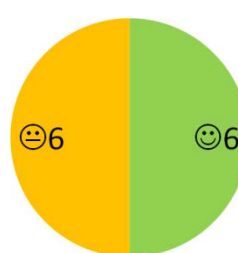
1e Berap

2e Berap

JR 2015

Te doen		Toelichting
☹️	Het vaststellen van taakstelling/prestatie-indicatoren voor de kosten, gebruik en beheer.	Eind 2015 is gestart met het voeren van gesprekken met o.a. alle verenigingen die gebruik maken van een gemeentelijke accommodatie. We spreken daarbij over de subsidie voor de activiteiten en de huur voor de accommodatie. We willen in 2016 over beide afspraken maken
😐	Ontwikkelen visie voor herontwikkeling locatie Hasselbraam Namenstraat (Namenstraat 8/ Concordialaan 167).	In verband met andere prioriteiten en het uitblijven van het initiatief van derden schuift het plan voor de herontwikkeling van de locatie Namenstraat door naar 2016.
😐	Vorbereiden bouw nieuw cultureel expertisecentrum Nieuwe Nobelaer.	We hebben bij de voorbereiding van de bouw van een nieuw cultureel expertisecentrum vertraging opgelopen. De financiële positie van de Nieuwe Nobelaer gaf reden om de uitgangspunten te herzien. Op 22 februari 2016 heeft de gemeenteraad hierover een besluit genomen.
😐	Bevorderen van het multifunctioneel gebruik van ruimten in gebouwen of terreinen en het vaststellen van taakstelling voor de bezettingsgraad.	We zijn niet toegekomen aan het vaststellen van een taakstelling voor de bezettingsgraad. De prioriteit lag bij ander werk. Het vaststellen van een taakstelling vraagt per gebouw om een aparte benadering. We verwachten een concreet voorstel in het derde kwartaal 2016.
😐	Aanpassing van huurprijzen in het kader van het streven naar kostendekkende huur voor de maatschappelijke functies en marktconforme huur voor commerciële functies.	Eind 2015 is gestart met het voeren van gesprekken met o.a. alle verenigingen die gebruik maken van een gemeentelijke accommodaties. We spreken daarbij over de subsidie voor de activiteiten en de huur voor de accommodatie. We willen in 2016 over beide afspraken maken.
😐	Een pilot met het plaatsen van zonnepanelen op maximaal twee daken van gemeentelijke gebouwen om inzicht te krijgen in kosten en opbrengsten.	De gemeente voert overleg met Duursaam Etten-Leur over de methode tot plaatsen van zonnepanelen op twee gemeentelijke gebouwen. Dit overleg heeft nog niet tot resultaat geleid (zie ook productblad: Duurzaamheid).

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1, 2 en 3 gecombineerd					
✓	Sport	1.768	1.700	68	V
✓	Onderwijs	4.689	4.646	44	V
✓	Cultuur / Kunst	168	164	4	V
✓	Welzijn	850	734	116	V
✓	Algemeen	210	216	-5	N
✓	Stortingen reserves (vastgoed)	3.052	3.032	20	V
Totaal		10.737	10.491	246	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1, 2 en 3 gecombineerd					
✓	Sport	230	245	14	V
✓	Onderwijs	299	301	1	V
✓	Cultuur / Kunst	7	9	2	V
✓	Welzijn	330	339	10	V
✓	Algemeen	138	474	335	V
✓	Algemene dekkingsmiddelen	5.044	5.044	-	
✓	Onttrekkingen reserves (vastgoed)	4.689	4.512	-177	N
Totaal		10.737	10.923	186	V

Saldo product	432	V
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Sport, energie en onderhoudskosten accommodaties	68	V
Welzijn, kapitaallasten investering met maatschappelijk nut (Appelgaarde)	116	V
Onderwijs, OZB	-26	N
Onderwijs, energie en onderhoudskosten Gymlokalen	73	V
Stortingen reserves	20	V
Onttrekking dekkingsreserve kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut	-116	N
Onttrekking dekkingsreserves kapitaallasten Sportaccommodaties	-46	N
Onttrekkingen reserves, bijdrage kunst in de wijken	-15	N
Algemeen, Grondverkoop	335	V
Overig	23	V
Resultaat product	432	V

Programma 3

Samenleven

Producten:

- 3.1 Maatschappelijke ondersteuning
- 3.2 Gezondheidszorg
- 3.3 Jeugd
- 3.4 Vervallen m.i.v. begroting 2015
- 3.5 Onderwijs
- 3.6 Voorschoolse voorzieningen
- 3.7 Sport
- 3.8 Cultuur, toerisme en recreatie
- 3.9 Wijken
- 3.10 Werk
- 3.11 Inkomen
- 3.12 Minima

Product 3.1 Maatschappelijke ondersteuning

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen doet mee in Etten-Leur.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1: informatie, advies en ondersteuning

Vanuit een laagdrempelige toegang benaderen we de klant op een professionele wijze, waarbij wij de cliënt informeren, adviseren en ondersteunen. De klant heeft maximale keuzevrijheid.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score Wmo-benchmark toegang en oplossing Wmo-ondersteuningsvragen ¹				
* Etten-Leur	84%	-	84%	-
* Referentiegemeenten	72%	-	72%	-
Aandeel aanvragen op het aantal aanmeldingen voor individuele Wmo-voorzieningen	78%	73%	78%	87%
Score klanttevredenheidsonderzoek Wmo-loket Elz ²	7,5	7,5	7,5	-

Toelichting bij bovenstaande tabel:

¹ Met ingang van 2015 (resultaten 2014) wordt gezien de gewijzigde opzet geen Wmo-benchmark door onderzoeksbureau SGBO meer uitgevoerd. In de loop van 2016 biedt de monitor van WSJG hiervoor een oplossing.

² In 2015 is geen kwalitatief onderzoek uitgevoerd onder de gebruikers van het Wmo-loket Elz.

Doelstelling 2: mantelzorgers en vrijwilligers

We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers en vergroten in samenwerking met onze partners het bereik van mantelzorgers naar het aantal van 900.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score Wmo-benchmark ¹ mantelzorgers				
* Etten-Leur	86%	-	86%	-
* Referentiegemeenten	66%	-	66%	-
Score Wmo-benchmark ¹ vrijwilligers				
* Etten-Leur	63%	-	63%	-
* Referentiegemeenten	50%	-	50%	-
Percentage mantelzorgers dat bereikt wordt door HOOM ²	-	6,2%	7%	15%
Percentage zwaar belaste mantelzorgers ³ :				
✓ de oudere mantelzorgers	-	-	18%	-
✓ Volwassen mantelzorgers	-	-	7%	-
Verricht mantelzorg ⁴	-	30%	31%	39%
Verricht vrijwilligerswerk ⁴	-	30%	32%	32%

¹ Met ingang van 2015 (resultaten 2014) wordt gezien de gewijzigde opzet geen Wmo-benchmark door onderzoeksbureau SGBO meer uitgevoerd.

² bron: GGD monitor ouderen, volwassenen en jeugd in verhouding tot aantal door HOOM bereikte mantelzorgers.

³ bron: GGD monitor ouderen en volwassenen. De GGD verricht vierjaarlijks gezondheidsmonitors onder de bevolking van Etten-Leur onder de vier doelgroepen ouderen (65 jaar en ouder), volwassenen (19-65 jaar), jongeren (11-19 jaar) en jeugd (0-11 jaar). De monitors voor de doelgroepen ouderen en volwassenen zijn uitgevoerd in 2012.

⁴ bron: WSJG

Doelstelling 3: algemene en collectieve voorzieningen

Er zijn voldoende voorzieningen/activiteiten in het voorliggende veld om oplossingen te bieden dichtbij het normale leven. Etten-Leur in samenwerking met het voorliggende veld binnen financiële randvoorwaarden Wmo-proof maken.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score Wmo-benchmark ¹ wonen, zorg en toegankelijkheid				
* Etten-Leur	59%	-	59%	-
* Referentiegemeenten	56%	-	56%	-
Aandeel doorverwijzingen naar algemene en collectieve voorzieningen op het totaal aantal aanmeldingen	24%	28%	22%	20%
Score gezondheidsmonitor GGD ouderen:				
✓ is kwetsbare oudere	-	-	29%	-
✓ weinig regie over het eigen leven	-	-	19%	-
✓ is eenzaam	-	-	47%	-
Score gezondheidsmonitor GGD volwassenen:				
✓ is kwetsbare oudere	-	-	7%	-
✓ weinig regie over het eigen leven	-	-	36%	-

¹ Met ingang van 2015 (resultaten 2014) wordt gezien de gewijzigde opzet geen Wmo-benchmark door onderzoeksbureau SGBO meer uitgevoerd.

Doelstelling 4: maatwerk voorzieningen

Het verlenen van maatwerkvoorzieningen, waardoor inwoners kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Waardering inspanning gemeente om inwoners met een beperking of in zorgwekkende situatie te laten deelnemen aan de maatschappij ¹ (bron: WSJG / rapportcijfer 1-10).	-	6,5	-	6,5
Aantal geïndiceerde uren hulp bij het huishouden	190.000	158.000	165.000	136.000
Aantal uitstaande woonvoorzieningen	1.050	536	570	488
Aantal uitstaande rolstoelen	410	410	415	386
Aantal uitstaande vervoersvoorzieningen, incl. deeltaxi	3.900	3.305	2.400	2.224 ²

¹ Score op basis van rapportcijfer van 1 (zeer slecht) tot en met 10 (zeer goed).

² Aantal vervoersvoorzieningen exclusief deeltaxi passen is 424.

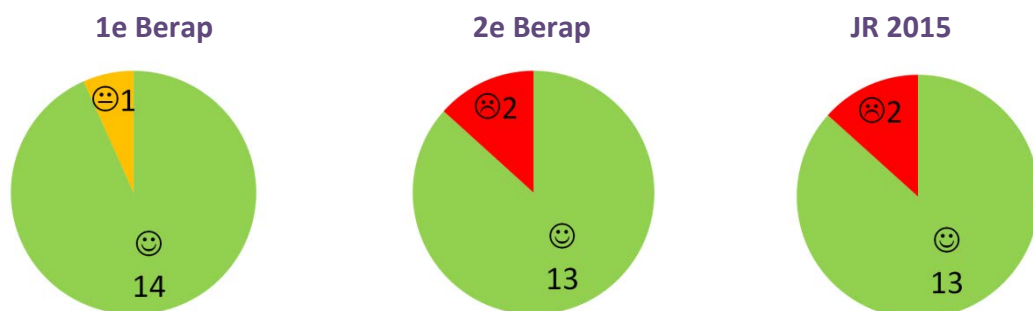
Doelstelling 5: maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg

Het bieden van goede opvang en begeleiding (op maat) aan kwetsbare mensen, gericht op een aanvaardbaar maatschappelijk bestaan.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score Wmo-benchmark ¹ opvang				
* Etten-Leur	83%	-	83%	-
* Referentiegemeenten	64%	-	64%	-
Aantal uithuiszettingen	15	8	15	9
Score gezondheidsmonitor GGD ouderen (65 jaar en ouder):				
✓ is psychisch ongezond	-	-	20%	-
Score gezondheidsmonitor GGD volwassenen (18-64 jaar):				
✓ is psychisch ongezond	-	-	14%	-

¹ Met ingang van 2015 (resultaten 2014) wordt gezien de gewijzigde opzet geen Wmo-benchmark door onderzoeksbureau SGBB meer uitgevoerd.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen		Toelichting
☹️	Onderzoek naar de mogelijkheden om onderdelen van individuele voorzieningen om in te zetten in algemene voorzieningen en /of collectief te maken	We hebben een brede bijeenkomst georganiseerd om partners te stimuleren met initiatieven te komen voor algemene en/of collectieve voorzieningen. Ondanks het enthousiasme tijdens deze bijeenkomst heeft dit niet geleid tot blijvende initiatieven. Tijdens het transformatieproces van de Wmo hebben we hier in 2016 bijzondere aandacht voor.
	De wijkteams sturen in samenwerking met de netwerkorganisatie op preventie en stimuleren inwoners zich in te zetten voor hun (buurt)bewoners	Na de start van de wijkteams nieuwe stijl (nieuwe professionals en nieuwe taken) per januari 2015 hebben we prioriteit gegeven aan het op orde krijgen van de basis. We hebben daarom het versterken van de wijkteams als brede netwerkorganisatie (verbinding met niet professionals) doorgeschoven naar 2016. Dit geldt ook voor de taak van de wijkteams om onze inwoners te stimuleren om zich voor elkaar in te zetten.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Informatie, advies en ondersteuning	-	-	-	
2.	Mantelzorgers en vrijwilligers	2.838	2.643	195	V
3.	Algemene en collectieve voorzieningen	2.377	2.395	-18	N
4.	Maatwerkvoorzieningen	6.219	5.961	259	V
5.	Maatschappelijke opvang. Openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg (budget PV9)	-	-	-	
6.	Overig sociaal domein	336	-	336	V
7.	Storting in reserve	752	1.510	-758	N
Totaal		12.522	12.509	13	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
	Algemene dekkingsmiddelen	11.587	11.587	-	
	Maatwerkvoorzieningen	-	77	77	V
	Eigen bijdragen	806	819	13	V
	Leges parkeerkaarten	2	9	7	V
	Terugvorderingen	30	-	-30	N
	Boetes	78	105	27	V
	Doorberekende kosten aan derden	19	15	-4	N
Totaal		12.522	12.612	90	V

Saldo product	103	V
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Investeringsbijdrage Wmo (gesloten systeem)	180	V
Huishoudelijke Hulptoelage (HHT) (gesloten systeem)	187	V
Hulp bij huishouden (gesloten systeem)	250	V
Stelpost sociaal domein (gesloten systeem)	155	V
Afrekening btw deeltaxi '10-'14 (gesloten systeem)	-50	N
Mantelzorgcompliment (gesloten systeem)	119	V
Eigen bijdrage Wmo (gesloten systeem)	-63	N
Overig (gesloten systeem)	-20	N
Storting batig saldo Wmo in reserve sociaal domein gesloten systeem)	-758	N
Eerstelijnsloket Wmo (relatie met product 3.02)	77	V
Overig	26	V
Resultaat product	103	V

Product 3.2 Gezondheidszorg

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen doet mee in Etten-Leur.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

Het voorkomen van overmatig alcoholgebruik

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score gezondheidsmonitor GGD ¹ :				
▪ Ouderen die voldoen aan de norm “verantwoord alcoholgebruik”	-	-	47%	-
▪ Volwassenen die voldoen aan de norm “verantwoord alcoholgebruik”	-	-	66%	-
▪ Jongeren die voor hun 16 jaar wel eens alcohol gedronken hebben.	-	-	38%	-
▪ Jongeren die de afgelopen 4 weken dronken of aangeschoten zijn geweest	-	-	19%	-
Score Gemeenteprofiel jaar 2 Voortgezet Onderwijs ²				
▪ Drinkt Alcohol	-	20%	-	14%
▪ Problematisch alcoholgebruik	-	3%	-	3%
▪ drinkt vaker dan hij/zij en of meer dan hij/zij eigenlijk zou willen	-	0,7%	-	0,9%

Toelichting bij bovenstaande tabel:

¹ GGD monitor (ouderen, volwassenen, jongeren en jeugd)

² De jongerenmonitor 12-18 jaar wordt niet meer afgenomen. Voor deze jongeren is de GGD met ingang van schooljaar 2013-2014 overgegaan op een jaarlijks gemeenteprofiel. Dit profiel is gebaseerd op een onderzoek onder de tweedejaars leerlingen van het Voortgezet onderwijs. De eerste gegevens hieruit zijn in 2015 beschikbaar gekomen.

Doelstelling 2

Het voorkomen van drugsgebruik

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score gezondheidsmonitor GGD (1):				
▪ Jongeren (12-18 jaar), dat weleens drugs gebruikt heeft	-	-	5%	-
Score gemeenteprofiel jaar 2 Voortgezet Onderwijs (3)				
▪ heeft in de laatste vier weken drugs gebruikt (zoals hasj, wiet, cocaïne, XTC, pep/speed, paddo's)	-	0,7%	-	0,9%

Doelstelling 3

Het voorkomen van overgewicht en bewegingsarmoede.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score gezondheidsmonitor GGD ¹ :				
▪ Ouderen die voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond bewegen en de Fitheidsnorm (1).	-	-	75%	-
▪ Ouderen met overgewicht BMI >= 25	-	-	61%	-
▪ Volwassenen die voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond bewegen en de Fitheidsnorm ¹ .	-	-	68%	-
▪ Volwassenen met overgewicht BMI >= 25	-	-	47%	-
▪ Jongeren die voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen ¹	-	-	20%	-
▪ Jongeren met overgewicht	-	-	12%	-
▪ Kinderen (vanaf 2 jaar) met overgewicht	-	6,9%	9%	-
Score gemeenteprofiel jaar 2 Voortgezet Onderwijs				
▪ Beweegt of sport 2 of minder dagen minimaal 1 uur per dag	-	15%	-	11%
▪ Heeft Overgewicht	-	10%	-	9%
▪ Heeft ernstig overgewicht	-	2%	-	2%

¹Bron: GGD monitor

Doelstelling 4:

Het terugdringen en voorkomen van depressie en eenzaamheid.

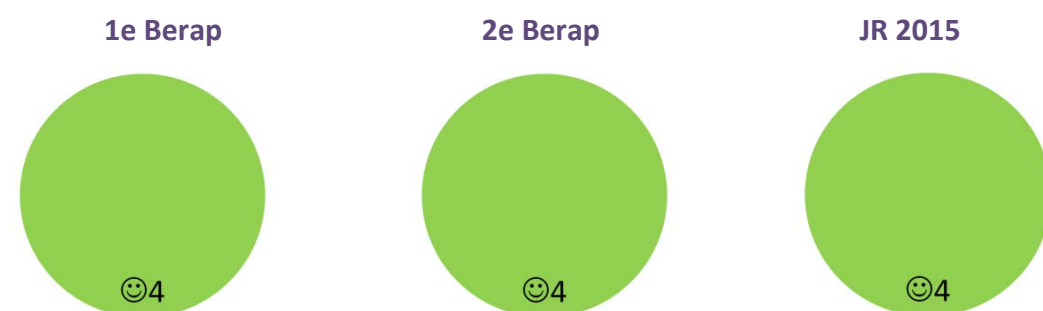
Prestatie-indicatoren m.b.t. eenzaamheid zijn terug te vinden in het productblad Maatschappelijke Ondersteuning. Er zijn geen indicatoren m.b.t. depressie.

Doelstelling 5:

Het vroeg signaleren en ondersteunen van dementerenden en hun omgeving.

Er zijn hiervoor geen prestatie-indicatoren.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Voorkomen van overmatig alcoholgebruik				
2.	Het voorkomen van drugsgebruik				
3.	Het voorkomen van overgewicht en bewegingsarmoede				
4.	Het terugdringen en voorkomen van depressie en eenzaamheid				
5.	Het vroeg signaleren en ondersteunen van dementerende en hun omgeving				
	Totaal	1.344	1.405	-61	N

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
	Algemene dekkingsmiddelen	1.344	1.344	-	
	Totaal	1.344	1.344	-	N

Saldo product

-61 N

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Bijdrage GGD (relatie met product 3.01)	-61	N
Resultaat product	-61	N

Product 3.3 Jeugd

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen doet mee in Etten-Leur.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 Jeugd en zorg

In 2017 nemen meer jeugdigen dan in 2015 actief deel aan het sociale, economische en culturele leven. Meer jeugdigen groeien in 2017 veilig en gezond op. Meer gezinnen lossen opgroei- en opvoedproblemen op zonder tussenkomst van het professionele vangnet. Het aandeel gezinnen dat over de juiste zorg en ondersteuning op het juiste moment beschikt is in 2017 groter dan in 2015 (licht waar kan, zwaar waar nodig).

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aandeel ¹				
▪ jeugdigen zonder ondersteuning	-	-	95,6%	-
▪ jeugdigen met jeugd- en opvoedhulp	-	-	1,9%	-
▪ zorg voor licht verstandelijk beperkte jeugd	-	-	0,6%	-
▪ jeugd geestelijke gezondheidszorg	-	-	1,9%	-
Totaal	-	-	100%	-
Aandeel jongeren (tot 18 jaar) ²				
▪ met jeugdhulp	-	-	-	8,6%
▪ met jeugdhulp met verblijf	-	-	-	0,9%
▪ met jeugdbescherming	-	-	-	0,8%
▪ met jeugdreclassering	-	-	-	0,6%
▪ huishoudens met regeling jeugdzorg	-	-	-	3,9%
▪ meldingen kindermishandeling	-	-	-	0,6%
Klanttevredenheid ouders van het CJG (bron: jaarverslag 2014 CJG)	8,3	8,5	8,7	- ³
Score Wmo-benchmark Jeugd ⁴				
* Etten-Leur	87%	-	87%	-
* Referentiegemeenten	72%	-	72%	-

¹ Betreft cijfers over 2011 (bron: factsheet jeugd in cijfers 2011 regio West-Brabant West). Deze bron is niet meer beschikbaar.

² WSJG: deze gegevens komen vanaf 2015 in de plaats van gegevens factsheet jeugd (zie hierboven).

³ Over 2015 hebben wij geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

⁴ Met ingang van 2015 (resultaten 2014) wordt gezien de gewijzigde opzet geen Wmo-benchmark door onderzoeksbureau SGBO meer uitgevoerd.

Doelstelling 2: Jeugd en ontwikkeling.

Mogelijkheden bieden aan ouders, kinderen en jeugdigen gericht op de brede ontwikkeling (onderwijs, sport, vrije tijd, cultuur) van jeugdigen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van welzijnsvoorzieningen ¹	-	44%	45%	69%
Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over aanbod van speelvoorzieningen ¹	-	57%	57%	61%

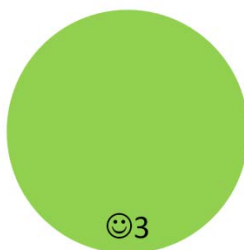
¹ Bron: WSJG

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

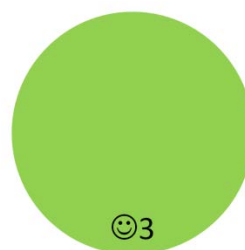
1e Berap

2e Berap

JR 2015

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Jeugd en zorg	8.034	7.901	133	V
2.	Jeugd en ontwikkeling	3.415	2.951	465	V
3.	Storting in reserve	264	710	-446	N
Totaal		11.714	11.562	152	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
	Algemene dekkingsmiddelen	11.346	11.346	-	
	Doorberekende kosten aan derden / bijdragen	333	298	-35	N
	Onttrekking aan reserve	35	34	-1	N
Totaal		11.714	11.678	-36	N

Saldo product	116	V
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Verrekenen en verzekeren (gesloten systeem)	265	V
Persoonsgebonden budget (gesloten systeem)	565	V
Verstrekingen begeleiding (gesloten systeem)	-476	N
Jeugdprofessionals (gesloten systeem)	92	V
Storting batig saldo Jeugd in reserve sociaal domein (gesloten systeem)	-446	N
Buurtsportwerk Jeugd	60	V
Overig	56	V
Resultaat product	116	V

Product 3.5 Onderwijs

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen doet mee in Etten-Leur.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

Kinderen en jongeren de mogelijkheid bieden om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het sociale, economische en culturele leven middels het bieden van een kwalitatief sterk, divers en voldoende gespreid onderwijsaanbod, een sluitend aanbod van binnen- en buitenschoolse activiteiten en leerlingenvervoer.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Deelname aan buitenschoolse activiteiten ¹ . (bron: eigen registratie)	25%	27%	25%	28%
Oordeel over kwaliteit buitenschoolse activiteiten (bron: eigen onderzoek) ²	-	-	-	-
Oordeel ouders/kinderen over kwaliteit leerlingen- vervoer (bron: eigen onderzoek, max. score van 10) ³ .	-	-	7,8	-
Percentage van inwoners dat (zeer) tevreden is over nabijheid van het aanbod van basisonderwijs in de gemeente (bron: WSJG)	-	93%	63%	91%

Toelichting bij bovenstaande tabel:

¹ Buitenschoolse activiteiten zijn alle activiteiten die door het samenwerkingsverband van de brede scholen aangeboden worden middels de verschillende activiteitenkalenders. Doelgroep is 4-12 jaar. Sinds 2013 hebben we een geautomatiseerd systeem om de aanmeldingen bij te houden.

² Via nulmeting klanttevredenheid wordt norm bepaald, nu daarom geen meetgegevens.

³ In 2015 (laatste contractjaar) is geen tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Gebeurt weer vanaf 2017.

Doelstelling 2

Door de organisatie van activiteiten in de brede scholen een bijdrage leveren aan de leefbaarheid en levendigheid in de wijk waarmee de brede school in staat gesteld wordt zich te manifesteren als sociaal hart van de wijk.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Oordeel brede school als sociaal hart van de wijk*				-

*Gegevens op dit moment nog niet gemeten.

Doelstelling 3

Middels de inrichting van een sluitend netwerk van onderwijs, welzijn en zorg rond kind en gezin bijdragen aan de ontwikkeling van de sociale competenties van onze jongeren.

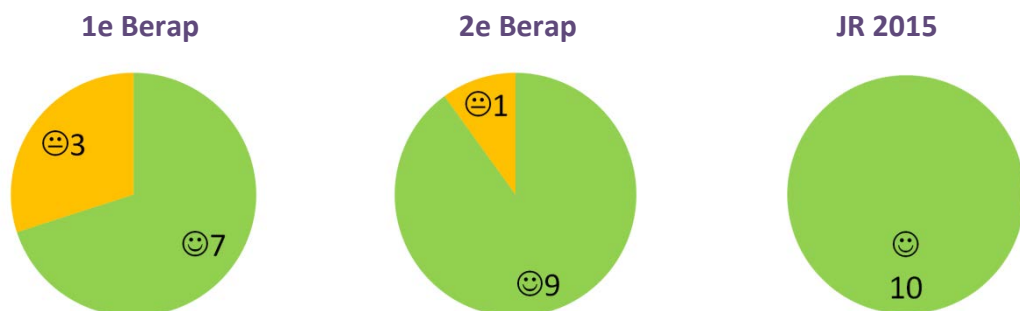
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van welzijnsvoorzieningen (bron: WSJG)		63%	45%	69%
Percentage van inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van (gezondheids) zorgvoorzieningen (bron: WSJG)		89%	86%	90%

Doelstelling 4

Het bieden van optimale kansen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt voor jongeren, mede door een intensieve samenwerking met onderwijs en ondernemers.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aandeel voortijdig schoolverlaters (bron: aanvalopschooluitval.nl)	2,9%	2,1%	2,5%	1,9%

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Aanbod buitenschoolse activiteiten en leerlingenvervoer	736	799	-63	N
2.	Manager Brede Scholen	80		80	V
3.	Sluitend netwerk van onderwijs, welzijn en zorg	192	251	-59	N
4.	Terugdringen vroegtijdig schoolverlaten	257	248	9	V
5.	Overig: volwasseneneducatie	52	55	-3	N
Totaal		1.317	1.353	-36	N

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
6.	Aanbod buitenschoolse activiteiten en leerlingenvervoer	79	57	-22	N
7.	Terugdringen vroegtijdig schoolverlaten	87	103	16	V
8.	Overig: volwasseneneducatie	-	-	-	N
9.	Algemene dekkingsmiddelen	1.150	1.150	-	N
Totaal		1.317	1.310	-6	N

Saldo product	-42	N
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Leerlingenvervoer	-53	N
Overig	11	V
Resultaat product	-42	N

Product 3.6 Voorschoolse voorzieningen

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen doet mee in Etten-Leur.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1a

Het voorkomen van onderwijsachterstanden bij leerlingen in het basisonderwijs en bij jonge kinderen op te sporen en te bestrijden door maximale deelname aan de voorzieningen om kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op het onderwijs.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Bereik VVE-doel-groepkinderen ¹ (bron: eigen onderzoek)	75%	82%	85%	91%

¹Doelgroepkinderen zijn kinderen waarbij geïndiceerd is dat ze ontwikkelingsachterstanden hebben tijdens het contactmoment van 24 maanden op het consultatiebureau.

Doelstelling 1b

Inzetten op kwalitatief zo sterk mogelijke voorschoolse voorzieningen die tenminste voldoen aan de eisen van de Wet kinderopvang en de onderwijsinspectie.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Oordeel onderwijsinspectie inzake rol gemeente en overleg- en zorgstructuur VVE (bron: onderwijsinspectie)	3	3	3	3
Oordeel onderwijsinspectie algemeen t.a.v. kwaliteit voorschoolse voorzieningen (bron: onderwijsinspectie) ¹	-	-	3	-

Toelichting: scores onderwijsinspectie zijn ingedeeld in 1 (slecht), 2 (onvoldoende), 3 (voldoende) en 4 (goed).

¹ De onderwijsinspectie heeft gekozen voor signaal gestuurd toezicht (alleen toezicht indien daartoe aanleiding is op basis van signalen) bij de gemeente Etten-Leur. Het voornemen is om zelf een externe partij de opdracht te geven om onderzoek te doen naar de kwaliteit van VVE in Etten-Leur op basis van het geldende inspectiekader. In opdracht van de gemeente is Sardes intussen gestart met dit onderzoek. De onderzoeksresultaten worden begin maart 2016 verwacht.

Doelstelling 2

Een laagdrempelige (zowel inhoudelijk als financieel) voorschoolse voorziening, ook voor ouders die niet onder de Wet kinderopvang vallen.

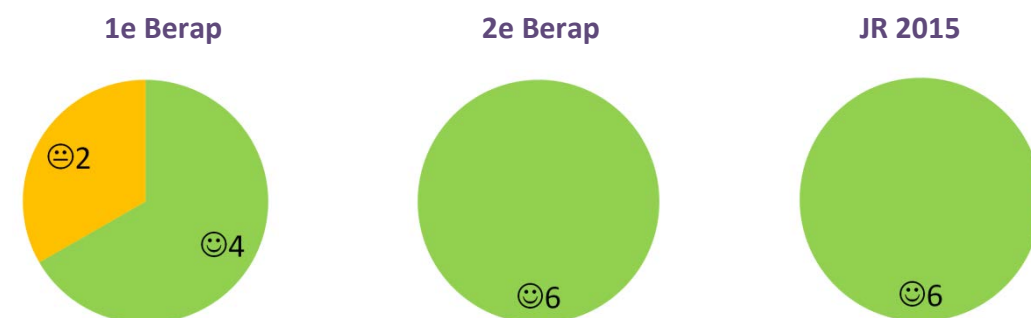
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Bereik kinderen (ook niet-doelgroep kinderen) dat gebruik maakt van een voorschoolse voorziening (bron: eigen registratie) ¹			-	-
Iedere brede school beschikt over een voorschoolse		6	7	7

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
voorziening (bron: eigen registratie)				
Laagdrempelige inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag ²			100%	100%

¹ Wordt gemeten vanaf 1-1-2016, ambitie afstemmen op Rijksbeleid

² Eigen bijdrage op niveau van 2013 bevroren

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Subsidie onderwijsachterstandenbeleid (doelstelling 1)	353	391	-38	N
2.	Uitvoering onderwijsachterstandenbeleid (doelstelling 1)	19	19	-	
3.	Subsidie peuterspeelzalen (doelstelling 2)	105	121	-15	N
4.	Toezicht peuterspeelzalen (doelstelling 2)	41	41	-	
5.	Overig: Uitvoering wet kinderopvang	109	83	27	V
Totaal		628	655	-27	N

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
6.	Rijksuitkering onderwijsachterstandenbeleid	344	330	-13	N
7.	Algemene dekkingsmiddelen	284	284	-	
Totaal		628	615	-13	N

Saldo product	-40	N
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Overig	-40	N
Resultaat product	-40	N

Product 3.7 Sport

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen doet mee in Etten-Leur.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

Sportdeelname bevorderen en sport voor iedereen toegankelijk laten zijn, vooral voor jongeren en ouderen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Deelname jeugdleden (4 t/m 18 jaar) sportverenigingen (bron: subsidie) ¹	52%	51%	51%	50%
Aandeel van burgers, dat aan sport doet ² :	-	52%	52%	52%
Aandeel van burgers, dat aan sport doet, onderverdeeld naar ³ :	27%	-	27%	-
✓ Ouderen	40%	-	40%	-
✓ Volwassenen	66%	-	66%	-
✓ Jongeren	86%	-	86%	-
✓ Jeugd				

Toelichting bij bovenstaande tabel:

¹ In 2015 is voor ongeveer 3.750 jeugdleden subsidie verstrekt aan sportverenigingen. Op een totaal aantal jongeren in die leeftijdsgroep (7.560: peildatum 1-1-2015) is dus ongeveer 50% van de jongeren aangesloten bij een sportvereniging. Dat is nagenoeg gelijk aan 2014. Daarnaast zijn er natuurlijk veel jongeren die individueel sporten, of aangesloten zijn bij sportbedrijven waar wij geen cijfers over hebben. Het aandeel burgers dat aan sport doet (jeugd 86% conform GGD monitor) geeft een meer totaal beeld.

² Bron: WSJG

³ Bron: GGD monitor

Voor wat betreft de relatie sport en volksgezondheid wordt verwezen naar het productblad gezondheidszorg.

Doelstelling 2

Het imago van Etten-Leur als gemeente met een aantrekkelijk sportklimaat versterken.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Percentage van inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van sportvoorzieningen ¹	-	75%	62%	80%

¹ Bron: WSJG

Doelstelling 3

Sturen op behoud van (kwaliteit) van bestaande sportaccommodaties en –voorzieningen (aard, omvang en onderhoudsniveau). Kwaliteit van sportaccommodaties afstemmen op de behoeften van de burger en de normen van NOC*NSF.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Mate, waarin voldaan wordt aan normen van NOC*NSF ¹	-	-	90%	100%

¹Uitgangspunt is dat alle nieuw op te leveren voorzieningen voldoen aan de kwalificatienormen NOC*NSF.

Doelstelling 4

Het sturen op multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties.

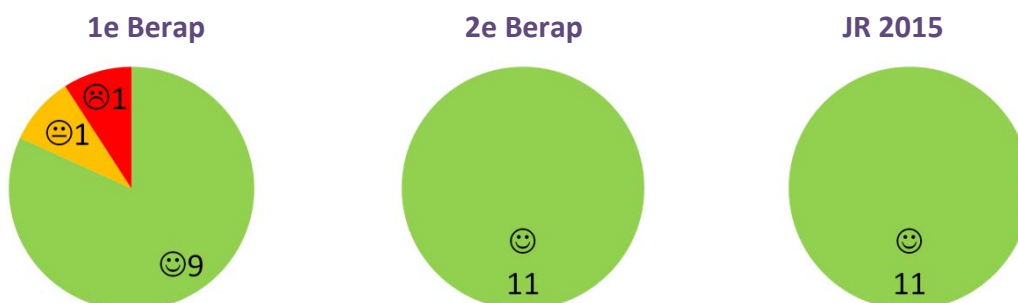
Prestatie-indicatoren worden vormgegeven bij de uitwerking van het nieuwe beleid op basis van het Beleidskader 2014-2018.

Doelstelling 5

Sturen op zelfredzaamheid en zelfwerkzaamheid van de sportverenigingen.

Prestatie-indicatoren worden vormgegeven bij de uitwerking van het nieuwe beleid op basis van het Beleidskader 2014-2018.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Bevordering sportdeelname	311	307	3	V
2.	Bevordering sportimago	-	-	-	
3.	Kwaliteit sportvoorzieningen	1.203	1.199	4	V
Totaal		1.514	1.506	7	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Bevordering sportdeelname	1	1	-0	N
2.	Bevordering sportimago	-	-	-	
3.	Kwaliteit sportvoorzieningen	541	537	-4	N
	Algemene dekkingsmiddelen	972	972	-	
	Totaal	1.514	1.510	-4	N

Saldo product	3	V
----------------------	----------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Overig	3	V
Resultaat product	3	V

Product 3.8 Cultuur, toerisme en recreatie

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen doet mee in Etten-Leur

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1 cultuur

Etten-Leur heeft een breed aanbod aan basisvoorzieningen op het gebied van kunst en cultuur.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Bezoekersaantallen Theater (bron: jaarverslag Nieuwe Nobelaer)	25.145	23.443	25.000	22.248
Aantal leden Bibliotheek (bron: jaarverslag Nieuwe Nobelaer)	9.800	10.132	9.800	10.235
Aantal cursisten kunstonderwijs (muziek, dans, beeldende kunst, drama) (bron: jaarverslag Nieuwe Nobelaer)	13.500	13.700	13.500	10.247

Doelstelling 2 cultuureducatie

Inwoners van Etten-Leur al op jeugdige leeftijd laagdrempelig kennis laten maken met cultuureducatie doordat afstemming van vraag en aanbod van cultuureducatie in de breedste zin van het woord gewaarborgd is.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Totaal aantal leerlingen/deelnemers cultuurbuffet (bron: overzicht deelnemers KOEPEL)	3.800	3.800	3.800	3.800

Doelstelling 3 toerisme/recreatie

Etten-Leur is een aantrekkelijke gemeente om in te recreëren, zowel voor onze inwoners als voor bezoekers.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal bezoekers (bron: stageonderzoek) ¹	276.000	Onbekend	-	-
Verblijfsduur Bezoekers (geen gegevens beschikbaar)				

¹Monitoringsinstrument wordt in 2016 in samenwerking met regiogemeenten ontwikkeld.

Doelstelling 4 evenementen

Stimuleren van het organiseren van evenementen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal evenementen (Bron: overzicht gemeente Etten-Leur afdeling V&H)	159	150	159	148

Doelstelling 5 natuur- en milieueducatie

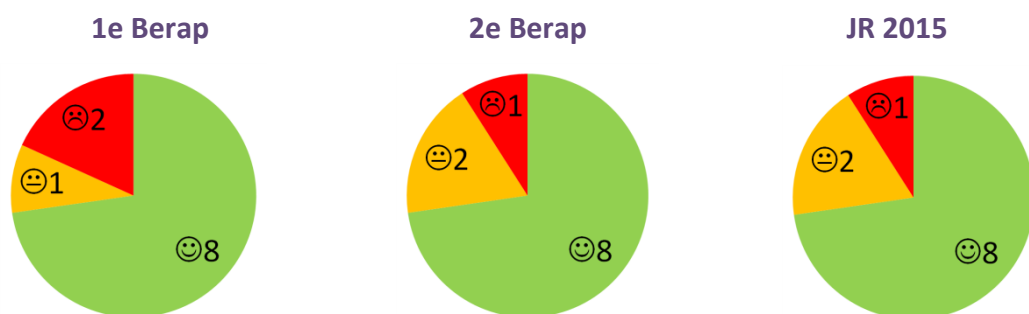
Zorg dragen voor kennis en inzicht in natuur en milieu. Leerlingen bewust maken van de noodzaak om op een verantwoorde wijze om te gaan met de natuur en het milieu en ze inzicht geven in hoe processen elkaar beïnvloeden.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal leerlingen dat deelneemt aan NME-menu (bron: overzicht deelnemers KOEPEL)	1.750	3.014	2.800	2.900

Toelichting bij bovenstaande tabel:

Voor de doelstellingen 1, 2 en 3 (cultuur, cultuureducatie en toerisme en recreatie) is ingezet op behoud van het huidige gebruik. Voor doelstelling 4 (evenementen) is eveneens ingezet op het behoud van het aantal evenementen.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen		Toelichting
☹️	Het uitvoeren van een nulmeting als basis voor een op te zetten monitor (bezoekersaantallen, verblijfsduur, redenen van verblijf e.d.)	We onderzoeken in 2016 in overleg met RWB de mogelijkheden om dit monitoringsinstrument in regionaal verband op te pakken.
😊	Onderzoeken van de mogelijkheden van facilitering van evenementen in plaats van subsidiëring.	In het kader van de herijking van de subsidies onderzoeken wij de mogelijkheden van ondersteuning.
😊	Etten-Leur heeft een breed aanbod aan basisvoorzieningen op het gebied van kunst en cultuur (prestatieafspraken Nieuwe Nobelaer)	Bezoekersaantallen en omzet zijn in 2015 historisch laag. Aanname is dat als gevolg van de economische recessie inwoners andere prioriteiten stellen en (noodgedwongen) bezuinigen op kunst en cultuur.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Cultuur (NN, musea- en mediabeleid)	3.416	3.414	2	V
2.	Cultuureducatie	240	236	4	V
3.	Toerisme/recreatie (weekmarkt, jachthaven, West-Polderplas, speelvoorzieningen, stadspromotie, inclusief beleids- en uitvoeringskosten)	895	863	32	V
4.	Evenementen	226	217	9	V
5.	NME	32	30	2	V
Totaal		4.809	4.761	49	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Cultuur				
	✓ Huurinkomsten	27	26	-0	N
2.	Cultuureducatie				
	✓ Subsidie	42	41	-1	N
3.	Toerisme/recreatie	68	64	-4	N
4.	Evenementen	119	123	4	V
5.	NME	-	-	-	
	Algemene dekkingsmiddelen	4.554	4.554	-	
Totaal		4.809	4.808	-2	N

Saldo product

47 V

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Cultuur, Toerisme en Recreatie	47	V
Resultaat product	47	V

Product 3.9 Wijken

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen doet mee in Etten-Leur.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

Wij vergroten samen met de andere O's de betrokkenheid onder onze inwoners bij vraagstukken in de wijk.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Score Wmo Benchmark leefbaarheid en sociale samenhang ¹				
* Etten-Leur	70%	-	71%	-
* Referentiegemeenten	72%	-	69%	-
Percentage van inwoners dat het (helemaal) eens is dat gemeente buurtinitiatieven ondersteunt (bron: WSJG)		28%	28%	29%
Aandeel inwoners dat actief is in eigen buurt (bron: WSJG)		24%	24%	22%

Toelichting bij bovenstaande tabel:

(1) Met ingang van 2015 (resultaten 2014) wordt gezien de gewijzigde opzet geen Wmo-benchmark door onderzoeksbureau SGBO meer uitgevoerd.

Doelstelling 2

Het optimaliseren van het wijkgericht werken.

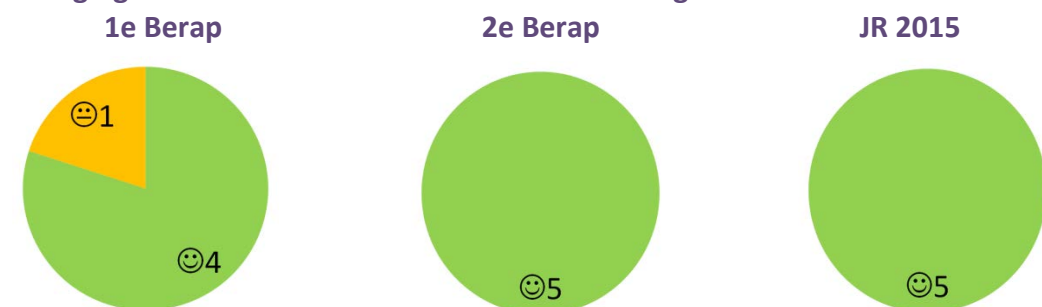
(Wijkgericht werken is als onderdeel van de burger- en overheidsparticipatie een manier van werken om bewoners te laten meepraten, meedenken en meebeslissen over en te betrekken bij de uitvoering van zaken die hun buurt aangaan.)

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Tevredenheid van de betrokkenheid van inwoners bij hun wijk	-	3,2 ²	p.m. ¹	3,2 ²

¹ Nulmeting, aan de hand waarvan norm wordt bepaald

² Bron: WSJG, score 1 op 5.

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Doelstelling 1				
	✓ Subsidiëring Surplus	267	245	22	V
	✓ Subsidiëring wijkverenigingen/buurtschappen	53	53	0	V
	✓ Overig	1.130	1.140	-10	N
2.	Doelstelling 2				
	✓ Doorontwikkeling wijkgericht werken	in opleidingsbudget			
	Totaal	1.450	1.438	12	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
	Algemene dekkingsmiddelen	1.450	1.450	-	
	Totaal	1.450	1.450	-	N

Saldo product	12	V
----------------------	-----------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Overig	12	V
Resultaat product	12	V

Product 3.10 Werk

Welke maatschappelijke effecten willen we bereiken?

Iedereen kan voorzien in de kosten van levensonderhoud.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

De gemeente biedt inwoners die aangewezen zijn op een bijstandsuitkering ondersteuning bij het vinden van werk en bevordert de uitstroom naar betaald werk.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
1. Aantal uitkeringsaanvragers > 27 jaar dat uitstroomt naar betaald werk (bron: Werkplein hart van West-Brabant)	70	91	80	104 ¹
1a. Uitstroom als % van instroom (meldingen)	23%	24%	30%	27% ¹
2. Aantal uitkeringsaanvragers < 27 jaar dat uitstroomt naar betaald werk (bron: Werkplein hart van West-Brabant) ¹	20	36	20	-
2a. Uitstroom als % van instroom (meldingen) ¹	25%	34%	25%	-

¹ Uitstroom naar betaald werk totale bijstandspopulatie (inclusief jongeren < 27 jaar). Rapportages Werkplein HvWB maken geen onderscheid in doelgroep t.a.v. meldingen.

Doelstelling 2

Voor inwoners met een arbeidsbeperking creëert de gemeente mogelijkheden om naar vermogen te participeren op de arbeidsmarkt.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
1. Aantal gerealiseerde beschutte arbeidsplaatsen Wsw (fulltime) ¹ (bron: WVS-groep)	270 ²	277,67	Jaarlijks 100 % landelijke taakstelling	267,69

¹ De taakstelling wordt jaarlijks voorafgaand aan begrotingsjaar door het Rijk vastgesteld.

² is 100% taakstelling

Doelstelling 3

Iedereen, die is aangewezen op een bijstandsuitkering, doet naar vermogen iets voor zijn/ haar uitkering en levert daarmee een bijdrage aan de samenleving.

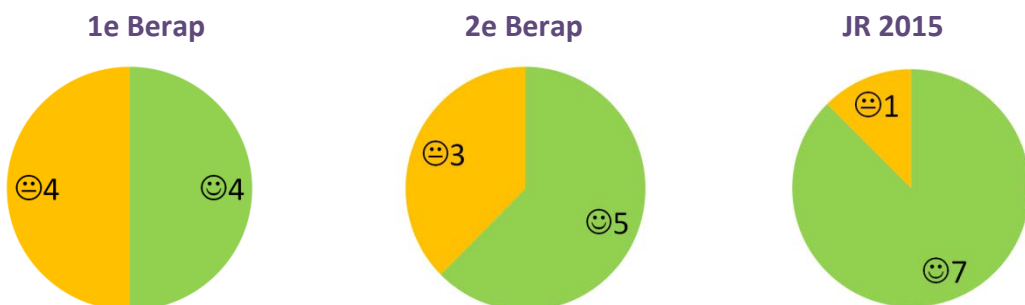
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
1. % Uitkeringsgerechtigden dat maatschappelijk nuttige activiteiten verricht (bron: Werkplein hart van West-Brabant)	-	21%	27%	21%
2. Aantal uitkeringsgerechtigden dat maatschappelijk nuttige activiteiten verricht (bron: Werkplein hart van West-Brabant)	-	121	140	133

Doelstelling 4

De gemeente bevordert in samenwerking met Onderwijs en Ondernemers voldoende werkgelegenheid en bevordert zelfstandig ondernemerschap.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
1. Aantal arbeidsplaatsen	21.047		21.000	20.565
Arbeidsplaatsen als % van beroepsbevolking (Bron: Werkgelegenheidsenquête RWB)	102%		jaarlijks 100 % jaarlijks	89%
2. Aantal startende ondernemers (Bron: Werkgelegenheidsenquête RWB)	300	373	350	308
			jaarlijks	

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
 De gemeente Etten-Leur creëert voorwaarden waaronder ondernemers kunnen ondernemen (bij voorbeeld het faciliteren van de vorming van een innovatiefonds).	Samen met de ondernemers hebben wij overleg opgestart om dit op te zetten. Dit overleg zetten wij in 2016 voort.

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Doelstelling 1 Re-integratie	-	1.006	-1.006	N
	✓ Storting in reserve sociaal domein	-	343	-343	N
	✓ Scholing/training	244		244	V
	✓ Loonkostensubsidie	301		301	V
	✓ Begeleiding en bemiddeling	308		308	V
	✓ Werkgeversdienstverlening	78		78	V
	✓ Uitvoeringskosten	558		558	V
2.	Doelstelling 2 Aangepaste arbeidsplaatsen				
	✓ Subsidie loonkosten Wsw	6.869	6.912	-43	N
	✓ Aanvullende gemeentelijke bijdrage WVS	129	129	-	
	✓ Extra bijdrage exploitatietekort WVS	305	305	-	
	✓ Uitvoeringskosten Wsw	90	90	-	

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
3.	Doelstelling 3 Inzet maatschappelijk nuttige activiteiten				
	✓ Overige kosten	-		-	
	✓ Uitvoeringskosten	-		-	
	✓ Storting in reserve sociaal domein	-	-43	43	V
4.	Doelstelling 4 Werkgelegenheid				
	✓ Bijdrage gem. regelingen t.b.v. sociaal economische ontwikkelingen	23	19	4	V
	✓ Overige kosten	31	33	-2	N
	✓ Uitvoeringskosten	49	49	-	
	Totaal	8.985	8.843	142	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
	Participatiebudget	240	240	-	
	Rijksbudget Wsw	-	-	-	
	Onttrekking aan reserve	550	304	-246	N
	Algemene dekkingsmiddelen	8.196	8.196	-	
	Totaal	8.985	8.739	-246	N

Saldo product	-104	N
----------------------	-------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Productkosten re-integratie (gesloten systeem)	120	V
Overig re-integratie (gesloten systeem)	180	V
Storting batig saldo Werk in reserve sociaal domein (gesloten systeem)	-300	N
Algemene risicoreserve	-246	N
Uitvoeringskosten werkplein	100	V
Overig	42	V
Resultaat product	-104	N

Product 3.11 Inkomen

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen kan voorzien in de kosten van levensonderhoud.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

De gemeente biedt iedereen, die niet op een andere wijze in het eigen levensonderhoud kan voorzien, inkomensondersteuning via een bijstandsuitkering.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Uitkeringen WWB				
Aantal	550	620	530	638
% van huishoudens	3,1%	3,5%	3,0%	3,6%
Uitkering loaw/z				
Aantal	55	44	40	53
% van huishoudens	0,31%	0,25%	0,23%	0,3%

Bron: eigen data

Doelstelling 2

De gemeente draagt zorg voor het terugdringen van bijstandsfraude.

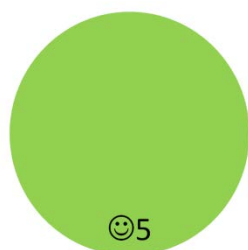
Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal gesignaleerde fraudegevallen	35	40	35	19
Doorlichten rode risicoprofielen ¹	Geen norm	100%	100%	100%
% onterecht verstrekte uitkering			<1	<1

¹ Rode risicoprofielen: dossiers met verhoogde fraudekans. Risico-inschatting vindt plaats op basis van persoonskenmerken als woonsituatie, fraudeverleden e.d.

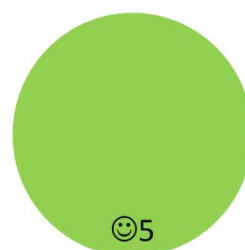
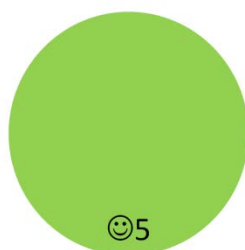
Bron: eigen meting

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

1e Berap

2e Berap

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Doelstellingen 1 en 2 Uitkeringsverstrekking en fraudebestrijding				
	✓ Uitkeringslasten WWB	8.495	8.354	141	V
	✓ Uitkeringslasten IOAW/Z	773	674	99	V
	✓ Uitvoeringskosten doelstellingen 1 en 2	366	577	-211	N
	✓ Overige kosten doelstellingen 1 en 2	1.338	1.234	104	V
	✓ Storting in reserve sociaal domein	-	131	-131	N
	Totaal	10.972	10.970	2	V

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
	Rijksuitkering inkomensvoorziening WWB & IOAW/Z	7.906	7.833	-73	N
	Terugvordering & verhaal	198	184	-14	N
	Onttrekking aan reserve	2.116	2.116	-	
	Algemene dekkingsmiddelen	752	752	-	
	Totaal	10.972	10.885	-87	N

Saldo product	-85	N
----------------------	------------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Uitkeringen Buig (gesloten systeem)	187	V
Overig (gesloten systeem)	-56	N
Storting batig saldo Inkomen in reserve sociaal domein (gesloten systeem)	-131	N
Overig	-85	N
Resultaat product	-85	N

Product 3.12 Minima

Welke maatschappelijke effecten wilden we bereiken?

Iedereen kan voorzien in de kosten van levensonderhoud.

Productdoelstellingen en prestatie-indicatoren

Doelstelling 1

De gemeente zorgt via bijzondere bijstand en minimaregelingen ervoor, dat inwoners met een inkomen op of rond het sociaal minimum, kunnen voorzien in de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
1. Aantal minima (huishoudens) dat gebruik maakt van bijzondere bijstand ¹ % van huishoudens	650 3,7%	698 3,9%	650 3,7%	707 3,9%
2. % bijstandsgerechtigden dat gebruik maakt van bijzondere bijstand ²	80%	84%	80%	-
3. % niet-bijstandsgerechtigde minima dat gebruik maakt van bijzondere bijstand ²	15%	12%	15%	-

¹ Bron: meting Werkplein Hart van West-Brabant

² Het Werkplein Hart van West-Brabant maakt bij haar registratie van het gebruik van minimaregelingen geen onderscheid meer tussen wel- of niet bijstandsgerechtigden. Gegevens dus niet meer beschikbaar.

Doelstelling 2

De gemeente bevordert dat inwoners met een laag inkomen aan maatschappelijke activiteiten kunnen deelnemen en voorkomt daarmee sociaal isolement.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
1. Aantal minima (huishoudens) dat gebruik maakt van gemeentelijke regeling maatschappelijke participatie ¹ % van huishoudens	500 2,8%	399 2,2%	500 2,8%	427 2,4%
2. % bijstandsgerechtigden dat gebruik maakt van gemeentelijke regeling maatschappelijke participatie ²	70%	61%	70%	-
3. % niet-bijstandsgerechtigde minima dat gebruik maakt van gemeentelijke regeling maatschappelijke participatie ²	15%	13%	15%	-

¹ Bron: meting Werkplein Hart van West-Brabant

² Het Werkplein Hart van West-Brabant maakt bij haar registratie van het gebruik van minimaregelingen geen onderscheid meer tussen wel- of niet bijstandsgerechtigden. Gegevens dus niet meer beschikbaar.

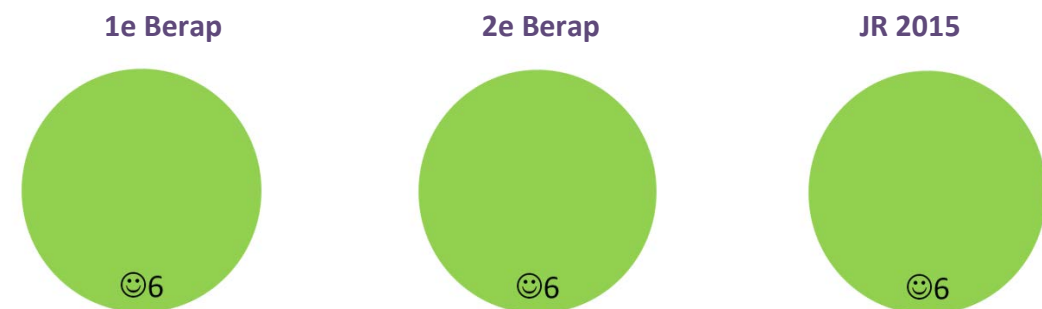
Doelstelling 3

De gemeente bevordert de maatschappelijke participatie van inwoners in een schuldsituatie.

Prestatie-indicator	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Ambitie 2015	Realisatie 2015
Aantal huishoudens dat beroep doet op gemeentelijke schuldhulpverlening	235	216	200	176
% van huishoudens	1,3%	1,2%	1,1%	1%

Bron: eigen meting/Armoedemonitor KWIZ

Wat gingen we daarvoor doen en wat hebben we gedaan?

Te doen	Toelichting
Geen afwijkingen	

Wat ging het kosten en wat heeft het gekost?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
1.	Doelstelling 1				
	✓ Verstrekkingen individuele bijzondere bijstand	565	690	-125	N
	✓ Bijdrage Pluspakket ziektekostenverzekering	317	294	23	V
	✓ Subsidiering derden	67	96	-29	N
	✓ Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	325	329	-4	N
	✓ Formulierenteam	37	37	-1	N
	✓ Chronisch zieken & ouderen				
	✓ Uitvoeringskosten	26	26	-	
2.	Doelstelling 2				
	✓ Maatschappelijke participatie	140	112	28	V
	✓ Subsidiëring derden (vangnetfonds)	8	5	3	V
	✓ Uitvoeringskosten	15	15	-0	N
3.	Doelstelling 3				
	✓ Bijdrage schuldhulpverlening	55	54	1	V
	✓ Uitkeringen	157	183	-26	N
	✓ Uitvoeringskosten	29	29	-0	N
	✓ Storting in reserve sociaal domein		-157	157	V
	✓ Bijdrage uitvoeringskosten aan GR HvWB	460	411	49	V

Totaal	2.201	2.124	76	V
---------------	--------------	--------------	-----------	----------

Hoe gingen we de kosten dekken en waardoor zijn ze gedekt?

Nr.	Doelstelling	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Resultaat	V/N
	Terugvordering	89	41	-48	N
	Algemene dekkingsmiddelen	2.112	2.112	-	
	Totaal	2.201	2.153	-48	N

Saldo product	28	V
----------------------	-----------	----------

Waar worden de verschillen door veroorzaakt?

Onderwerp	Bedrag	V/N
Kwijtscheldingen (gesloten systeem)	-70	N
Schuldhelpverlening (gesloten systeem)	-35	N
Bijzondere bijstand (gesloten systeem)	-128	N
Maatschappelijke participatie (gesloten systeem)	28	V
Overig (gesloten systeem)	48	V
Onttrekking nadelig saldo inkomen in reserve sociaal domein (gesloten systeem)	157	V
Overig	28	V
Resultaat product	28	V

Bijlage 2: Grote projecten

1. Transitie Jeugdzorg

Onderdeel	Stand van zaken jaarrekening 2015
Realiseren maatschappelijke effecten	Met ingang van 1 januari 2015 functioneert het nieuwe jeugdzorgstelsel om ervoor te zorgen dat kinderen prettig, gezond en zonder grote problemen kunnen opgroeien.
Politiek-bestuurlijk en draagvlak	De gemeenteraad stemde op 10 november 2014 in met het Beleidsplan Sociaal Domein Etten-Leur. De vervolgvactiteiten namen wij op in het Beleidskader 2014-2018. Dat stelde de gemeenteraad vast op 6 juli 2015.
Algemene en externe omgeving	Wij betrekken partners (jeugdzorgaanbieders) alsmede ouders en jeugd bij de verdere beleidsontwikkeling.
Veiligheid	Wij vinden de veiligheid van jeugd een belangrijk aandachtspunt in het stelsel zorg voor jeugd. Daar waar veiligheid in het gedrang komt, schalen wij zo nodig op naar werkvormen als drang en dwang. Daar waar nodig leggen wij zaken voor aan de Raad voor de kindbescherming dan wel de kinderrechter om een maatregel op te leggen.
Financiën	De beschikbaar gestelde middelen vormden het financieel kader voor de uitvoering van de nieuwe taken. Deze verwerkten we in de werkbegroting 2015. De uitvoering van de jeugdzorg vond in 2015 plaats binnen de beschikbare middelen.
Planning	Het nieuwe Jeugdzorgstelsel functioneert per 2015. Voor de komende jaren stelden wij een bestuursopdracht vast om de transformatie voor de komende jaren vorm te geven.
Kwaliteit uitvoering	Kwaliteit maakt een belangrijk onderdeel uit van de inrichting van het nieuwe jeugdzorgstelsel. In de beleidsmonitor Jeugd alsook in de gegevensset van de monitor sociaal domein van het CBS is cliëntervaring een belangrijk item.
Capaciteit organisatie en samenwerking partners	Voor de transitie maar ook voor de transformatie van de jeugdzorg werken we samen met de negen gemeenten in West-Brabant. Dit gebeurt op basis van gelijkwaardigheid. De samenwerking loopt goed. De capaciteit van onze organisatie brachten wij op orde, zowel wat betreft de jeugdprofessionals maar ook wat betreft de beleids- en ondersteunende functies.
Risico's	De beschikbare middelen voor 2015 zijn toereikend voor de uitvoering van het nieuwe jeugdzorgstelsel. De inkoopafspraken voor 2016 kregen in het najaar 2015 vorm. Het is en blijft een financieel risico om de nieuwe jeugdzorgtaken binnen het financieel kader uit te voeren. Naast financiële risico's zijn er in het kader van risicomanagement ook andere risico's, zoals op het gebied van kwaliteit van dienstverlening, juridische, organisatorische en bestuurlijke risico's.

2. Decentralisatie AWBZ

Onderdeel	Stand van zaken jaarrekening 2015
Realiseren maatschappelijke effecten	Iedereen kan meedoen. Participeren in de samenleving, waarbij het bieden van vraaggerichte, integrale ondersteuning centraal staat, passend binnen de sociale leefwereld en mogelijkheden van de cliënt.
Politiek-bestuurlijk en draagvlak	De gemeenteraad stelde op 10 november 2014 het beleidsplan Sociaal Domein Etten-Leur vast. Vervolgactiviteiten namen wij op in het Beleidskader 2014-2018. Met de samenwerkende gemeenten stelden wij voor 2016 een bestuursopdracht vast voor de regionale activiteiten in 2016.
Algemene en externe omgeving	Wij betrekken onze partners (zorgaanbieders) bij de beleidsontwikkeling. Dit geldt ook voor de volgende fase, namelijk de transformatiefase. Ook cliënten laten wij via de externe adviesraden en cliëntenraden zo vroeg mogelijk meepraten over uit te werken acties vanuit het spoorboekje. Ook ontvangen zij regelmatig een update van dit spoorboekje.
Veiligheid	Kwaliteitscriteria namen wij op in de afgesloten contracten. De toezichthoudende taak voor 2015 kochten wij in bij GGD West-Brabant.
Financiën	De beschikbaar gestelde middelen vormden het financieel kader voor de uitvoering van de nieuwe taken. Deze verwerkten wij in de werkbegroting 2015. De nieuwe taken voerden wij in 2015 uit binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.
Planning	De nieuwe Wmo-taken (Wet maatschappelijke ondersteuning) voeren wij vanaf 2015 uit. Vervolgactiviteiten namen wij op in het Beleidskader 2014-2018. Voor de activiteiten in 2015 stelden wij een bestuursopdracht vast.
Kwaliteit uitvoering	De kwaliteitseisen maken een belangrijk onderdeel uit van contracten die wij afsloten met de zorgaanbieders. Contractmanagement vindt plaats met de 6 samenwerkende gemeenten door het Inkoopbureau West-Brabant. Cliëntervaring wordt gemeten met een cliëntervaringsonderzoek en de monitor sociaal domein.
Capaciteit organisatie en samenwerking partners	Wij werken samen met de gemeenten Zundert, Moerdijk, Rucphen, Halderberge en Roosendaal. Daarnaast zoeken wij steeds de samenwerking met zorgaanbieders en welzijnsaanbieders. De samenwerking verloopt goed en zetten wij ook in 2016 voort. De capaciteit van de organisatie brachten wij op orde, zowel wat betreft de wmo-consulenten als wat betreft de beleids- en ondersteunende functies. Binnen de organisatie werkten wij met een projectorganisatie, bestaande uit een centrale projectleider met drie deelprojectleiders voor AWBZ/Wmo, Jeugdzorg en Participatiewet.
Risico's	Wij voerden de nieuwe zorgtaken in 2015 uit binnen de beschikbare middelen. Als gevolg van nieuwe objectieve verdeelmaatstaven past het Rijk op het budget voor 2016 een korting toe. Binnen het gesloten systeem van het Sociaal Domein is deze korting met de nodige taakstellingen in de begroting 2016 verwerkt. Daarnaast blijft er altijd sprake van een openeinde regeling. Naast financiële risico's zijn er in het kader van risicomanagement ook

Onderdeel	Stand van zaken jaarrekening 2015
	andere risico's, zoals risico's op het gebied van kwaliteit van dienstverlening, juridische, organisatorische en bestuurlijke risico's.

3. Nieuwbouw zwembad

Onderdeel	Stand van zaken jaarrekening 2015
Realiseren maatschappelijke effecten	We gaan voor behoud van het voorzieningenniveau inclusief de afgesproken en noodzakelijke kwaliteitsverbetering en zorgen daarbij voor betaalbare sportaccommodaties. Verder draagt het nieuwe complex bij aan de sociale cohesie.
Politiek-bestuurlijk en draagvlak	Gemeenteraad besloot op 15 december 2014 om een sportcentrum met zwembaden en horecavoorziening te realiseren, maar zonder ijsbaan en fitness. Uitgangspunt is een geprivatiseerde exploitatie van het nieuw te realiseren sportcentrum. In 2015 bereidden wij de aanbesteding voor. De aanbesteding start in 2016.
Algemene en externe omgeving	Het bestemmingsplan is zonder zienswijzen onherroepelijk geworden. Via social media, nieuwsbrieven, website en overleggroep communiceren wij intensief over met name de uitvoering en inrichting van het openbaar gebied rondom de nieuwbouw.
Veiligheid	n.v.t.
Financiën	Kader is het raadsbesluit van 15 december 2014: een jaarlijks beschikbaar budget van maximaal € 915.000 en een maximale investeringsbedrag van € 13.032.000.
Planning	Conform planning werkten wij in 2015 gewerkt aan een programma van eisen als basis voor de zogeheten "Design, Build en Maintain" aanbesteding. De aanbesteding start begin 2016. Wij verwachten dit gebouw medio 2018 op te leveren.
Kwaliteit uitvoering	Via de halfjaarlijkse voortgangsrapportage aan de raad en via het periodiek te organiseren overleg met de klankbordgroep, bewaakt de raad de kwaliteit.
Capaciteit organisatie en samenwerking partners	Het project Sportcentrum De Banakker pakken wij samen met de nieuwbouw Nieuwe Nobelaer, integraal op. Aard, omvang en complexiteit van het totale project vraagt om een forse inspanning van de organisatie om dit samen met betrokken partijen (waaronder Stichting Nieuwe Nobelaer) goed en volgens planning voor te bereiden en uit te voeren.
Risico's	Grootste risico's zitten in de aanbestedingstrajecten. Daarin worden wel drempels opgenomen. Als de resultaten binnen de kaders vallen, kan dit door middel van langlopende contracten voor onze meerjarenbegroting gewaarborgd worden. De opgetreden vertraging kan risico's hebben ten aanzien van onderhoud van de huidige accommodatie.

4. Participatiewet

Onderdeel	Stand van zaken jaarrekening 2015
Realiseren maatschappelijke effecten	Een zorgvuldige en probleemloze implementatie van de Participatiewet waarbij iedereen naar vermogen kan meedoen en participatie betaalbaar blijft.
Politiek-bestuurlijk en draagvlak	Met het beleidsplan Sociaal Domein, waarvan de Participatiewet onderdeel is, stelde de gemeenteraad in november 2014 het beleidskader voor de uitvoering van de Participatiewet vast. Voor de doorontwikkeling van het (uitvoerings)beleid stelden wij een bestuursopdracht Participatiewet 2015-2016 op. In september 2015 stelden de colleges van de negen Werkvoorzieningschap (WVS) -gemeenten het herstructureringsplan 'WVS-groep: werk in uitvoering' vast. Hiermee staat het toekomstscenario en transitieplan voor WVS vast.
Algemene en externe omgeving	Gemeenten (4 Werkplein gemeenten en Roosendaal en 8 WVS gemeenten), WVS, onderwijs en ondernemers. WVS alsmede cliënten namen wij mee middels externe adviesraden en cliëntenraden.
Veiligheid	n.v.t.
Financiën	De invoering van de Participatiewet ging gepaard met aanzienlijke bezuinigingen op de beschikbare budgetten voor met name de Wsw (Wet sociale werkvoorziening). In 2015 konden we de bezuinigingen nog binnen de exploitatie van WVS opvangen. Doordat het Rijk een nieuw verdeelmodel introduceerde, werden wij geconfronteerd met een aanzienlijke korting op het rijksbudget voor de uitkeringslasten (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten= BUIG). Dit leidde tot een forse budgettaire overschrijding van de uitkeringslasten in 2015.
Planning	Wij legden de beleidsnota en verordeningen Participatiewet in het 4e kwartaal 2014 voor aan de raad. In de eerste helft van 2015 implementeerden wij het vastgestelde beleid. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor de uitvoeringsorganisaties Werkplein Hart van West-Brabant en WVS-groep. Voor de 2e helft 2015 en 2016 stelden wij een nieuwe bestuursopdracht op gericht op het doorontwikkelen van het (uitvoerings)beleid in het kader van de Participatiewet. De herstructurering WVS kent een separaat tijdspad. Begin september 2015 stelden wij het toekomstscenario en transitieplan voor WVS op. In 2016 geven wij verder invulling aan het herstructureringsstraject. De gemeenteraad en cliëntenraden betrekken wij in dit vervolgproces.
Kwaliteit uitvoering	De uitvoering van de Participatiewet vindt met name plaats binnen het Werkplein Hart van West-Brabant en WVS. Met beide organisaties sloten wij een dienstverleningsovereenkomst af. Verwachte resultaten en kwaliteitseisen legden wij hierin vast.
Capaciteit organisatie	Op beleidsmatig vlak werken wij samen met de Werkpleingemeenten

Onderdeel	Stand van zaken jaarrekening 2015
en samenwerking partners	Zundert, Rucphen, Moerdijk, Halderberge en Roosendaal. Daarnaast stemmen wij het beleid zoveel als mogelijk af met de 16 regiogemeenten op het niveau van het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (rpA). In dit verband zoeken wij eveneens de samenwerking met werkgevers en het onderwijsveld. Ten aanzien van de herstructurering WVS werken wij samen met de 8 andere WVS-gemeenten en de WVS.
Risico's	De decentralisatie Participatiewet (incl. herstructurering WVS en de vorming van het GR Werkplein) gaat gepaard met forse (financiële) taakstellingen. Met name op de budgetten voor de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) bezuinigt het Rijk de komende jaren nog verder. Via de herstructurering van WVS beperken wij de gevolgen hiervan zoveel als mogelijk. De korting op het rijksbudget BUIG heeft in 2015 een forse budgettaire overschrijding van de uitkeringslasten tot gevolg gehad. In het Beleidskader 2014-2018 namen wij als taakstelling op om in een periode van vier jaar toe te groeien naar een budgetneutrale uitvoering. Het Werkplein gaven wij in dit verband de opdracht aanvullende maatregelen te nemen om de uitkeringsbestanden, en daarmee uitkeringslasten, terug te brengen.

5. Nieuwbouw Nieuwe Nobelaer

Onderdeel	Stand van zaken jaarrekening 2015
Realiseren maatschappelijke effecten	Door het raadsbesluit van 11 februari 2014 en 22 februari 2016 om nieuwbouw voor Nieuwe Nobelaer te realiseren in 2019 op het Banakkerterrein realiseren wij de volgende effecten: - de ontplooiing en ontwikkeling van kinderen en jongeren in hun diverse leefmilieus op school, in het gezin en in hun vrije tijd; - alle inwoners komen op een laagdrempelige manier in aanraking met vormen van kunst en cultuur onder andere ter bevordering van de sociale cohesie; Er is sprake van een betaalbaar cultuuraanbod met behoud van de bestaande functies van Nieuwe Nobelaer.
Politiek-bestuurlijk en draagvlak	Draagvlak voor nieuwbouw Nieuwe Nobelaer is groot aangezien de raadsbesluiten op 11 februari 2014 en 22 februari 2016 bijna unaniem zijn genomen.
Algemene en externe omgeving	Het bestemmingsplan is in voorbereiding. Met de inwoners communiceren wij intensief via social media, nieuwsbrieven, website en overleggroep.
Veiligheid	n.v.t.
Financiën	De raad besloot op 22 februari 2016 om het taakstellend krediet voor de realisatie van de nieuwbouw opnieuw vast te stellen.
Planning	Wij zetten een integrale projectorganisatie op waarbij wij dit project gelijktijdig met de nieuwbouw van sportcentrum de Banakker oppakken. Stichting Nieuwe Nobelaer (SNN) betrekken wij daarbij intensief. SNN participeert mee in alle fasen van het project. Samen met SNN stelden wij het programma van eisen vast als basis om de aanbestedingsprocedure te starten en om een architect te selecteren. Wij verwachten de nieuwbouw medio 2019 op te leveren.
Kwaliteit uitvoering	Via een klankbordgroep volgt de raad het proces van de nieuwbouw.
Capaciteit organisatie en samenwerking partners	Het project vergt een forse inspanning van de organisatie. Wij hebben hiervoor een projectorganisatie opgezet samen met Stichting Nieuwe Nobelaer.
Risico's	Ramingen zijn afhankelijk van de werkelijke aanbestedingstrajecten. Wat betreft de jaarlijkse exploitatielast deden wij aannames gebaseerd op realistisch ingebouwde marges.

6. Werkplein

Onderdeel	Stand van zaken jaarrekening 2015
Realiseren maatschappelijke effecten	Iedereen kan naar vermogen participeren, hetzij op de arbeidsmarkt of in de maatschappij, en kan voorzien in de kosten van het levensonderhoud.
Politiek-bestuurlijk en draagvlak	In oktober 2014 gingen de colleges de gemeenschappelijke regeling (GR) Werkplein Hart van West-Brabant aan nadat de gemeenteraden daartoe goedkeuring hadden verleend. Op 1 januari 2015 ging de GR van start.
Algemene en externe omgeving	Werkplein Hart van West-Brabant is de uitvoeringsorganisatie voor de gemeentelijke taken op het terrein van werk en inkomen (Participatiewet) voor de deelnemende gemeenten. Uitvoering van de taken en vormgeving van de organisatie vindt plaats onder regie van deze gemeenten. Daarbij vindt afstemming plaats met WVS-groep (herstructureringstraject).
Veiligheid	N.v.t.
Financiën	De businesscase samenwerking werk en inkomen en de vastgestelde meerjarenbegroting bij het aangaan van de GR vormen het financieel kader voor de Werkplein organisatie. In 2015 bleven de organisatiekosten binnen dit financieel kader.
Planning	De GR Werkplein Hart van West-Brabant startte per 1 januari 2015. Het jaar 2015 was een opbouwjaar: de organisatie ontwikkelde zichzelf door en gaf uitvoering aan de Participatiewet volgens de wettelijke kaders en het beleid, dat de gemeenteraad vaststelde.
Kwaliteit uitvoering	Wij gingen met de GR Werkplein Hart van West-Brabant een dienstverleningsovereenkomst aan. Hierin legden wij het juridisch kader (aansprakelijkheid e.d.), de taken, de kwaliteit van de dienstverlening en de beoogde resultaten vast.
Capaciteit organisatie en samenwerking partners	In de GR Werkplein nemen de gemeenten Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen en Zundert deel. De nieuwe Werkplein organisatie is feitelijk de samenvoeging van de afzonderlijke sociale diensten en het zittende personeel van de deelnemende gemeenten.
Risico's	Het financiële kader voor de vorming van de GR Werkplein Hart van West-Brabant berust voor een deel op een efficiencyslag die behaald kan worden door de schaalvergroting die wij met de GR realiseren. Concreet vertaalden wij deze efficiencyslag in een taakstelling op de personele formatie per 2019. Per 1 januari 2015 trad echter de participatiewet in werking. Dit betekende een uitbreiding van doelgroepen en taken op het terrein van werk en inkomen. Hiermee is in het bedrijfsplan Werkplein Hart van West-Brabant nog geen rekening gehouden. Daar komt bij dat als gevolg van de nog altijd beperkte groei van de (regionale) werkgelegenheid, de instroom in de bijstand nog altijd aanzienlijk is. Naar verwachting betekent dit dat de beoogde personele taakstelling in de komende jaren niet conform begroting gerealiseerd kan worden.

Bijlage 3: Staat van opgenomen langlopende geldleningen

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Geldgever	Stortings- datum lening	Soort lening	Looptijd in jaren	Jaar laatste aflossing	Rente percen- tage	Restantbedrag geldlening 1 januari 2015	Vermeerdering 2015	Rente 2015	Aflossing 2015	Restantbedrag geldlening 31 december 2015
1	€ 5.445.363	BNG	31-12-1998	Annuïtair	20	2018	4,550%	€ 1.506.557	€	68.548	€ 351.886	€ 1.154.671
2	€ 5.000.000	Waterschapsbank	07-02-2006	lineair	10	2015	3,495%	€ 500.000	€	17.475	€ 500.000	€ -
3	€ 4.000.000	Waterschapsbank	29-12-2006	lineair	10	2016	3,915%	€ 800.000	€	31.320	€ 400.000	€ 400.000
4	€ 4.500.000	Waterschapsbank	29-12-2008	lineair	10	2018	3,980%	€ 1.800.000	€	71.640	€ 450.000	€ 1.350.000
5	€ 5.000.000	BNG	01-09-2009	lineair	10	2019	3,610%	€ 2.500.000	€	84.233	€ 500.000	€ 2.000.000
6	€ 5.000.000	Waterschapsbank	01-02-2010	lineair	10	2020	3,240%	€ 3.000.000	€	82.350	€ 500.000	€ 2.500.000
7	€ 4.000.000	BNG	08-03-2010	fixe	5	2015	2,680%	€ 4.000.000	€	107.200	€ 4.000.000	€ -
8	€ 5.000.000	BNG	29-06-2011	lineair	5	2016	2,630%	€ 2.000.000	€	39.198	€ 1.000.000	€ 1.000.000
9	€ 5.000.000	BNG	30-12-2011	lineair	10	2021	2,780%	€ 3.500.000	€	97.300	€ 500.000	€ 3.000.000
10	€ 8.000.000	BNG	31-05-2012	fixe	10	2022	2,530%	€ 8.000.000	€	202.400	€ -	€ 8.000.000
11	€ 7.000.000	BNG	28-12-2012	fixe	9	2021	2,280%	€ 7.000.000	€	159.600	€ -	€ 7.000.000
12	€ 10.000.000	Waterschapsbank	28-03-2013	fixe	25	2038	3,620%	€ 10.000.000	€	362.000	€ -	€ 10.000.000
13	€ 9.000.000	BNG	25-07-2013	fixe	10	2023	2,480%	€ 9.000.000	€	223.200	€ -	€ 9.000.000
14	€ 11.000.000	Rabobank	27-01-2014	fixe	10	2024	2,630%	€ 11.000.000	€	289.300	€ -	€ 11.000.000
15	€ 10.000.000	Provincie Drenthe	26-06-2015	fixe	5	2020	0,410%	€ -	€ 10.000.000	€ 20.500	€ -	€ 10.000.000
TOTAAL								€ 64.606.557	€ 10.000.000	€ 1.856.264	€ 8.201.886	€ 66.404.671

Bijlage 4: Kredietoverzicht

Programma 1

Krediet	Totaal gevoteerd krediet	Uitgaven t/m 2014	Beschikbaar per 1-1-2015	Uitgaven 2015	Nog beschikbaar per 31-12-2015	Toelichting
7000263 ICT-investeringen EGEM-i	660.000	184.890	475.110	11.900	463.210	Het programma ambitie dienstverlening is begin 2016 herijkt, een nieuwe planning is opgesteld. De uitvoering van de ambitie dienstverlening is gepland in de jaren 2016 en 2017.
7000266 Investerings Werkplein Hart van West-Brabant	200.000	128.175	71.825	67.648	4.177	Om de dienstverlening per 1 januari 2015 aan het Werkplein uit te kunnen voeren zijn investeringen gedaan in meubilair. Dekking van deze lasten vindt plaats via de huurovereenkomst. In 2016 wordt de GR Werkplein uitgebreid met de gemeente Roosendaal. Hierdoor gaat de GR meer ruimte en werkplekken huren. Om deze werkplekken in het stadskantoor te realiseren moeten er nog investeringen worden gedaan. Bij de 1e bestuursrapportage zal extra krediet worden aangevraagd voor deze investering.
7096021 Projecten I&A	669.770	515.714	154.056	21.015	133.041	Het resterende budget van dit krediet wordt gebruikt voor de vervanging en uitbreiding audiovisuele apparatuur in het bestuurs- en vergadercentrum. De huidige voorzieningen zijn verouderd en leveren steeds meer problemen op. € 80.000 voor vervanging in BVC uitvoering door Servicebalie. De aanbesteding heeft plaatsgevonden in 2015, de werkelijke plaatsing van de apparatuur is pas in 2016. In 2016 moet Verseon vervangen gaan worden, het restantkrediet 2015 is hiervoor nodig.
7096038 Voorzieningen gemeentewerf 2012	801.300	407.380	393.920	174.841	219.079	Project is in uitvoering. Er moeten nog verschillende werkzaamheden worden uitgevoerd op het buitenterrein.
7096044 Fuwa-systeem HR 21	50.000	0	50.000	0	50.000	Op basis van volgorde in de organisatieontwikkeling zijn de strategische uitgangspunten van het HRM-beleid als eerste geformuleerd. Hieruit vloeit een aantal keuzes, waaronder het FUWA-traject er één van is. Gelet op deze volgorde is het FUWA-traject in de tijd naar achter geschoven.
7096045 Vervanging	46.500	0	46.500	0	46.500	Aanbesteding is opgestart

Krediet	Totaal gevoteerd krediet	Uitgaven t/m 2014	Beschikbaar per 1-1- 2015	Uitgaven 2015	Nog beschikbaar per 31-12-2015	Toelichting
wagen 1						
7096046 Vervanging wagen 2	46.500	0	46.500	0	46.500	Aanbesteding is opgestart
7096047 Vervanging wagen 35	36.000	0	36.000	0	36.000	Aanbesteding is opgestart
7096048 Vervanging wagen 36	41.500	0	41.500	0	41.500	Aanbesteding is opgestart
7096049 Vervanging wagen 37	56.700	0	56.700	0	56.700	Aanbesteding is opgestart
7096050 Vervanging wagen 38	56.700	0	56.700	0	56.700	Aanbesteding is opgestart
7096052 Vervanging wagen 6 (storingsdienst)	47.200	0	47.200	357	46.843	Aanbesteding is opgestart
7096053 Vervanging wagen 7	47.200	0	47.200	255	46.945	Aanbesteding is opgestart
7096054 Vervanging wagen 8	47.200	0	47.200	255	46.945	Aanbesteding is opgestart
7096055 Vervanging wagen 9	47.200	0	47.200	255	46.945	Aanbesteding is opgestart
7096056 Vervanging aanhangers	44.700	0	44.700	560	44.140	Aanbesteding is opgestart
7096057 Voorzieningen gemeentewerf	55.800	0	55.800	0	55.800	Krediet is voor aanschaf van stapelblokken.
7096058 Rolbezems	25.000	0	25.000	25.547	-547	Rolbezems zijn aangeschaft. Krediet kan eind 2015 worden afgesloten
7096059 Tachymeter (one man station)	30.000	0	30.000	37.415	-7.415	Tachymeter is aangeschaft. Krediet kan eind 2015 worden afgesloten
7096060 Vervanging PIMS	50.000	0	50.000	8.127	41.873	De invoering van het nieuwe systeem verloopt volgens planning. De implementatie van het nieuwe pakket is gestart in 2015 ook enkele facturen zijn al in 2016 ontvangen. Het restant moet worden meegenomen naar 2016.
TOTAAL	3.059.270	1.236.159	1.823.111	348.174	1.474.937	

Programma 2

Krediet	Totaal gevoteerd krediet	Uitgaven t/m 2014	Beschikbaar per 1-1-2015	Uitgaven 2015	Nog beschikbaar per 31-12-2015	Toelichting
7021033 Reconstructie Lichttorenhoofd IP 2006 (uitgaven)	726.000	611.469	114.531	13.386	101.144	Lichttorenhoofd: Project is in 2013 uitgevoerd, (financiële) afronding is gedaan in 2015. Er wordt in 2016 nog wel een aanpassing gedaan aan de Wilgenlaan welke een directe relatie heeft met de invoering van het eenrichtingsverkeer in het Lichttorenhoofd.
7021033 Reconstructie Lichttorenhoofd IP 2006 (inkomsten)	-543.054	-543.054	0	0	0	Bijdrage BON (€ 187.554) Bijdrage VGRP (€ 355.000)
7021049 Aanpassing kruising Markt-Spoorlaan (uitgaven)	1.215.000	1.181.894	33.106	30.432	2.675	Project is afgerond en kan afgesloten worden
7021049 Aanpassing kruising Markt-Spoorlaan (inkomsten)	-404.500	-82.322	-322.178	-323.100	922	Bijdrage BON (€ 76.500) Bijdrage VGRP (€ 5.000) Er is een subsidiebedrag van € 323.100 ontvangen van de Provincie in 2015
7021056 Reconstructie Pottenbakkerstraat (uitgaven)	797.994	782.418	15.576	342	15.234	Project is afgerond, eindafrekening is niet opgesteld, maar project kan afgesloten worden
7021056 Reconstructie Pottenbakkerstraat (inkomsten)	-199.700	-199.700	0	0	0	Gevraagd subsidiebedrag van € 199.700 is toegekend door de Provincie.
7021073 Reconstructie Lange brugstraat (uitgaven)	1.327.913	73.470	1.254.443	78.520	1.175.923	Lange Brugstraat: project is in uitvoering. Deze reconstructie is opgestart in het 4e kwartaal 2015 en wordt in verschillende fases uitgevoerd.
7021073 Reconstructie Lange brugstraat (inkomsten)	-853.613	-30.097	-823.516	-37.473	-786.043	Bijdrage Grondbedrijf € 243.613, BON € 140.000. VGRP € 470.000
7021074 Reconstructie Kapelstraat (uitgaven)	819.700	101.066	718.634	607.302	111.332	Project zit in de onderhoudstermijn. Is samen uitgevoerd met Kerkstraat en Antoniusstraat (VGRP-BON)
7021074 Reconstructie Kapelstraat (inkomsten)	-642.500	-79.279	-563.221	-475.517	-87.704	Bijdrage vanuit VGRP (295.000) en BON (347.500)
7021076 Reconstructie Bisschopsmolenstraat (uitgaven)	1.004.000	25.691	978.309	94.901	883.408	Bisschopsmolenstraat: project is in de planfase. Uitvoering vindt plaats in relatie met de bouw van de supermarkt in die straat. Aanbesteding heeft in februari 2016 plaatsgevonden

Krediet	Totaal gevoteerd krediet	Uitgaven t/m 2014	Beschikbaar per 1-1-2015	Uitgaven 2015	Nog beschikbaar per 31-12-2015	Toelichting
7021076 Reconstructie Bisschopsmolenstraat (inkomsten)	-164.000	-24.997	-139.003	-103.502	-35.501	Bijdrage BON (€ 153.000) Bijdrage VGRP (€ 11.000)
7021077 Openbare verlichting Liesbosweg	90.200	0	90.200	229	89.971	Project is in voorbereiding. Uitvoering in 2016
7021124 Verkeersmaatregelen schoolomgeving KSE (uitgaven)	611.000	14.115	596.885	74.890	521.995	Project is in uitvoering.
7021124 Verkeersmaatregelen schoolomgeving KSE (inkomsten)	-271.000	0	-271.000	0	-271.000	Bijdrage VGRP (44.900) en BON (226.100)
7021125 Uitvoeringsprogramma GVP 2014	100.000	0	100.000	254	99.746	Jaarlijks is een bedrag beschikbaar voor investering uit het GVP
7042309 Brede school Het Hooghuis (uitgaven)	9.060.300	8.672.092	388.208	170.312	217.896	De school is opgeleverd en begin 2013 in gebruik genomen en herinrichting van het park is uitgevoerd. Financiële afronding in 2015 voorzien. Op basis van huidige inzichten wordt 1 miljoen afgeraamd.
7042319 Brede school Spoorzone	9.275.000	8.923.531	351.469	256.738	94.731	De school is begin 2014 opgeleverd. Afronding van werkzaamheden omliggend gebied zijn in voorjaar 2015 voorzien. Op basis van huidige inzichten wordt 2,3 miljoen afgeraamd
7042321 Brede School Hasselbraam	2.960.000	2.764.153	195.847	73.276	122.571	Werkzaamheden zijn uitgevoerd en school is medio 2014 in gebruik genomen. Afronding project in 2015. Op basis van voortgang is € 0,75 miljoen afgeraamd.
7042323 Brede School Centrum	1.754.000	1.538.315	215.685	218.655	-2.970	Werkzaamheden zijn uitgevoerd en school is medio 2014 in gebruik genomen. Afronding project in 2015. Op basis van voortgang is € 0,75 miljoen afgeraamd.
7042324 Brede School Grauwe Polder	7.560.000	2.993	7.557.007	44.218	7.512.789	Betreft de realisatie van de nieuwe Brede School Grauwe Polder. Planning: visievorming in 2014-15, aanbesteding 2016 en oplevering 2017
7042325 Brede school Banakkers	13.250.000	1.220.585	12.029.415	456.974	11.572.442	De voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van Brede School Banakkers zijn uitgevoerd. De bouw is gestart in 2015

Krediet	Totaal gevoteerd krediet	Uitgaven t/m 2014	Beschikbaar per 1-1-2015	Uitgaven 2015	Nog beschikbaar per 31-12-2015	Toelichting
						en oplevering wordt verwacht in 2016.
7053013 Nieuw zwembad - ijsbaan (uitgaven)	13.032.000	631.731	12.400.269	64.501	12.335.769	Planvoorbereiding is in volle gang, Bestemmingsplan is vastgesteld en programma van eisen voor bouw en exploitatie afgerond. In 2016 zal aanbesteding gestart worden.
7053104 Uitbreiding buitensportacc. (kunstgrasvelden)	114.498	3.800	110.698	110.698	0	Dit is een restantkrediet voor aanleg van sportvoorzieningen. Het saldo is in 2015 ingezet voor een 5e voetbalveld op Lage Banken.
7053115 Herinrichting sportpark Lage Banken (uitgaven)	5.463.300	4.763.985	699.315	808.585	-109.269	Dit project behelst de integrale herinrichting van het sportpark Lage Banken. Er worden 5 velden en een nieuw clubhuis gerealiseerd. Het oude clubgebouw Unitas en de sporthal zijn gesloopt en het binnenterrein is opgeleverd. Afronding voorzien in 2016. Dekking ten laste van reserves Grondbedrijf.
7053115 Herinrichting sportpark Lage Banken (inkomsten)	-15.200	-15.200	0	-110.698	110.698	Bijdrage BON OV en krediet kunstgrasvelden 7053104
7053116 Sportpark de Streek	2.855.000	2.817.118	37.882	19.391	18.491	De velden voor honk- en softbal en rugby zijn aangelegd en de clubgebouwen zijn in gebruik genomen. Afronding openbaar gebied voorzien in 2015. Dekking vindt plaats door inzet reserves Grondbedrijf.
7058011 Nieuwbouw Nobelaer	15.500.000	15.703	15.484.297	85.163	15.399.134	Locatiekeuze is afgerond en bouwplan in samenwerking met NN uitgewerkt. Start bouw is voorzien in 2017, oplevering medio 2019. Raadsbesluit 22 februari 2016.
7063022 Uitbreiding/aanpassing Appelgaarde en inrichting openbaar gebied	2.125.000	484.404	1.640.596	1.623.434	17.162	Besluitvorming heeft eind 2013 plaatsgevonden. Bestemmingsplan is aangepast. Werkzaamheden zijn gestart in 2014, oplevering eind 2015 en afronding in 2016.
7072107 Plaatsen ondergrondse containers	82.635	21.593	61.042	35.845	25.197	Project is in uitvoering.
7072108 Verrijdbare verzamelcontainers	20.000	0	20.000	4.413	15.588	Aanschaf zal in 2016 plaatsvinden
7072238 / 7072241 VGRP (uitgaven)	19.085.417	3.962.361	15.123.056	2.410.961	12.712.095	Het gevoteerde krediet is grotendeels toegekend aan diverse deelprojecten, welke zich in verschillende fases van hun proces bevinden.

Krediet	Totaal gevoteerd krediet	Uitgaven t/m 2014	Beschikbaar per 1-1-2015	Uitgaven 2015	Nog beschikbaar per 31-12-2015	Toelichting
7072238 / 7072241 VGRP (inkomsten)	12.288.444-	3.357.772-	8.930.671	-6.972.693	-1.957.978	Betreft bijdrage uit voorziening Riolering en BON.
7072240 Grondwateroverlast	154.890	54.456	100.434	1.479	98.956	Werkzaamheden opgenomen in het VGRP 2009 / 2013. In 2015 is een meetplan opgesteld. Na dit meetplan zullen er maatregelen genomen worden.
7072242 VGRP 2014-2018 meetapparatuur	50.000	4.909	45.091	137	44.954	Apparatuur wordt in 2016 aangeschaft
7072243 VGRP 2014-2018 (afkoppeling Leur-Oost)	820.000	0	820.000	14.853	805.147	Project is in voorbereiding. Uitvoering in 2017.
7072244 VGRP 2014-2018 (lozing via aanliggend rioleringsgebied)	150.000	0	150.000	382	149.618	Project is in voorbereiding. Uitvoering in 2016.
7072245 VGRP 2014-2018 (bestrijding H2S hoofdriool)	200.000	0	200.000	509	199.491	Project is in voorbereiding. Uitvoering in 2016.
7081005 Uitvoering wijkplannen (uitgaven)	276.938	183.236	93.702	1.472	92.230	In het kader van Wijk en Idee is een aantal projecten uitgevoerd. Sinds 2010 worden geen nieuwe kredieten meer beschikbaar gesteld.
Totaal	95.098.775	34.522.666	60.576.109	-720.733	61.296.842	

Bijlage 5: Staat van materiële vaste activa

Kostenplaats	Boekwaarde 1-1-2015	Afschrijving t/m 2015	Investering 2015	Desinvestering en 2015	Rente 2015	Afschrijving 2015	Extra afschr. 2015	Kapitaal- lasten 2015	Boekwaarde 31-12-2015
500110 Stadskantoor	11.069.439	4.485.864			387.430	417.047		804.477	10.652.392
500111 Bestuurs- en vergadercentrum	78.495	39.775			2.747	6.977		9.724	71.518
500150 Personeelskosten algemeen	0	0	8.127		0			0	8.127
500321 Informatie	320.832	283.542	21.015		11.229	120.875		132.104	220.973
500631 Buitendienst	11.723	7.034			410	2.345		2.755	9.378
510242 Gemeentewerf	862.603	467.450	174.841		30.191	36.616		66.808	1.000.828
510602 Werkbussen	165.036	142.483	1.681		5.776	40.194		45.971	126.522
510603 Vrachtwagens	170.027	85.778			5.951	35.486		41.437	134.541
510605 Veegmachines	296.772	0			10.387	42.396		52.783	254.376
510609 Tractoren	52.043	87.630			1.821	18.092		19.914	33.950
600100 Raad	19.883	0			696	4.971		5.667	14.912
600210 Bestuursondersteuning B&W	56.873	61.203			1.991	4.375		6.365	52.498
600216 Ambitie dienstverlening	184.890	0	11.900		6.471			6.471	196.790
600300 Huwelijken	68.284	101.467			2.390	7.437		9.827	60.846
600341 Landmeten	0	0	37.415		0			0	37.415
600600 Raadsgriffie	10.489	15.733			367	5.244		5.611	5.244
612002 Preparatie	1.960.059	1.123.975			68.602	104.157		172.759	1.855.902
614003 Sociale veiligheid	36.028	0			1.261	3.603		4.864	32.425
621001 Klein onderhoud verhardingen	5.617	1.829.810	-38.346		197	374	-38.346	571	5.243
621003 Gladheidbestrijding	285.830	83.482	25.547		10.004	32.789		42.793	278.589

Kostenplaats	Boekwaarde 1-1-2015	Afschrijving t/m 2015	Investering 2015	Desinvestering en 2015	Rente 2015	Afschrijving 2015	Extra afschr. 2015	Kapitaal- lasten 2015	Boekwaarde 31-12-2015
621007 Fietsstallingen	15.710	54.225			550	7.855		8.405	7.855
621020 Verkeersbeleid	0	0	254		0		254	0	0
621021 Uitvoering verkeersmaatregelen	50.330	111.030			1.762	16.777		18.538	33.553
621031 Beheer openbare verlichting	0	0	229		0		229	0	0
621401 Straatparkeren	431.655	156.083			15.108	67.469		82.577	364.186
621402 Parkeergarage	12.995.815	3.680.356			454.854	334.578		789.431	12.661.237
634100 Verhuur/verpachting grond	50.426	0			1.765			1.765	50.426
642101 Huisvesting BBO	31.432.395	6.339.198	1.220.172		1.100.134	1.101.891		2.202.025	31.550.676
643101 Huisvesting BSO	169.689	1.648.869			5.939	64.416		70.355	105.273
651130 Kunst	15.703	0	85.163		550			550	100.866
653002 Tennisbanen	200.767	40.491			7.027	767		7.794	200.000
653011 Gymlokalen	57.667	104.168			2.018	14.275		16.293	43.392
653030 Accommodatiegebonden kosten zwembad	0	631.731	64.501		0			0	64.501
653031 Zwembad	38.317	1.268.363			1.341	38.317		39.658	0
653100 Lage Banken sportterreinen	4.001.024	940.036	697.887		140.036	130.259		270.295	4.568.652
653101 Hoge Neerstraat sportterreinen	1.489.704	474.382	110.698		52.140	87.735		139.875	1.512.668
653102 De Streek sportpark	2.287.877	160.260	3.977		80.076	120.624		200.700	2.171.230
653103 Sportpark Trivium	568.460	838.940			19.896	26.393		46.289	542.067
654111 Gemeentelijke monumenten	504.747	344.960			17.666	34.082		51.748	470.665
654120 Archieven	11.421	37.720			400	11.421		11.820	0

Kostenplaats	Boekwaarde 1-1-2015	Afschrijving t/m 2015	Investering 2015	Desinvestering en 2015	Rente 2015	Afschrijving 2015	Extra afschr. 2015	Kapitaal- lasten 2015	Boekwaarde 31-12-2015
656021 Westpolderplas	24.598	19.327			861	1.757		2.618	22.841
656023 Volkstuinen	253.422	115.558	15.414		8.870	14.149		23.019	254.687
665020 Huisvesting peuterspeelzalen	0	26.812							0
666200 Maatwerkvoorz. Natura immaterieel WMO	34.016	8.504			1.191	8.504		9.695	25.512
667040 Huisvesting ouderenwerk	39.604	444.800	1.623.434		1.386		354.030	1.386	1.309.008
667050 Huisvesting soc. cult. activiteiten	477.561	689.708			16.715	57.696		74.410	419.865
667060 Huisvesting Jeugd- en jongerenwerk	386.429	899.371			13.525	57.012		70.537	329.417
672100 Huisvuil		0							
672111 Glasinzameling	120.553	137.691			4.219	24.111		28.330	96.442
672113 Textiel	40.184	45.897			1.406	8.037		9.443	32.147
672116 Kunststof	112.591	8.042			3.941	8.042		11.983	104.549
672117 Huisvuil restafval	669.672	47.840	40.258		23.439	46.291		69.730	663.638
672120 Milieustraat	2.746.736	197.635			96.136	67.364		163.500	2.679.371
672121 Compostering	63.066	33.214			2.207	3.622		5.829	59.444
672201 Pompgemalen/bergbezinkbassins	46.834	83.417			1.639	5.467		7.107	41.367
672202 Drukriolering	99.823	204.127			3.494	11.341		14.834	88.483
672203 Riolering algemeen	21.739.629	7.302.099	-4.544.373		760.887	930.092		1.690.979	16.265.164
672409 Beheer begraafplaatsen	378.373	92.652			13.243	11.328		24.571	367.044
683051 Panden	7.636.910	1.068.565		1.281.900		82.114		82.114	6.272.896
692204 Dienstverlening RWB	35.993	53.989			1.260	17.996		19.256	17.996
692208 Dienstverlening Hart van West-Brabant	128.175	0	67.648		4.486			4.486	195.823
Eindtotaal	105.010.797	37.125.286	-372.559	1.281.900	3.408.086	4.294.760	316.167	7.702.846	98.745.412

Bijlage 6: Staat van financiële vaste activa

Kostenplaats	Boekwaarde 1-1-2015	Vermeerdering 2015	Vermindering 2015	Boekwaarde 31-12-2015	Rente 2015
500331 Concernondersteuning HRM-Juridisch	5.786	21.842	20.592	7.036	203
661420 Schulpulpverlening	9.848			9.848	345
691305 Aandelen in rechtspersonen	221.542		0	221.542	7.754
691410 Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	13.487.400	312.661	2.776.477	11.023.583	472.059
Eindtotaal	13.724.577	334.503	2.797.070	11.262.010	480.360

Bijlage 7: Overzicht ontvangen subsidies

Subsidie verstrekker	Subsidieregeling	Project	Aangevraagd subsidiebedrag	Voorlopige (maximale) toekenning	Verschil definitieve en voorlopig	Verklaring verschil	Verleende subsidie (opbrengsten) 2015	Verleende subsidie (opbrengsten) totaal
Brabants Landschap	Subsidieregeling Natuur en Landschap Noord-Brabant	Grondverwerving 4 ecologische verbindingzones	454.000	454.000	-		454.000	
Brabants Landschap	Subsidieregeling Natuur en Landschap Noord-Brabant	Inrichting 4 ecologische verbindingzones	224.500	224.500	60.607-		114.085	163.893
Provincie Noord-Brabant	Besluit financiële bepalingen bodemsanering	Oude Kerkstraat 3-5 betreft Bron C1	-	195.157	195.157-			
Provincie Noord-Brabant	Subsidieregeling Verkeer en Vervoer Noord-Brabant	Verbreding Parklaan	-	395.000	22.834-	Subsidie na einddeclaratie vastgesteld op € 372.166.		372.166
Provincie Noord-Brabant	Algemene subsidieverordening Noord-Brabant	Aanleg busbaan Parklaan	-	450.700	26.078-	Subsidie na einddeclaratie vastgesteld op € 424.622.	-	424.622
Provincie Noord-Brabant	Subsidieregeling Verkeer en Vervoer Noord-Brabant 2013	Mensgerichte maatregelen 2014	48.200	48.200	568-			47.632
Provincie Noord-Brabant	Subsidieregeling Verkeer en Vervoer Noord-Brabant 2013	Mensgerichte maatregelen 2015	64.900	64.900	64.900-	Uitvoering heeft in 2015 plaatsgevonden. Verwacht subsidiebedrag € 58.258	58.528	58.528
Provincie Noord-Brabant	Subsidieregeling Verkeer en Vervoer Noord-Brabant 2013	Markt/Spoorlaan	323.100	323.100	323.100-		323.100	323.100

Subsidie verstrekker	Subsidieregeling	Project	Aangevraagd subsidiebedrag	Voorlopige (maximale) toekenning	Verschil definitieve en voorlopig	Verklaring verschil	Verleende subsidie (opbrengsten) 2015	Verleende subsidie (opbrengsten) totaal
Kunstbalie	Cultuureducatie met Kwaliteit	Cultuureducatie met Kwaliteit	82.029	82.029	82.029-		20.507	61.522
Provincie Noord-Brabant	Bijdrageverordening stedelijke vernieuwing bodem Noord-Brabant 2011-2014 (ISV-3 Bodem)	Bisschopsmolenstraat 79 e.o	12.923	12.923	12.923-	is uitgevoerd in 2015		
Stichting ICTU	Naar Betrouwbare Persoonsgegevens	Naar Betrouwbare Persoonsgegevens	4.180	2.529	0-		2.529	2.529
A&O Fonds gemeenten	A&O Fonds gemeenten	Jongerenregeling	2.500	2.500	-		2.500	2.500
A&O Fonds gemeenten	A&O Fonds gemeenten	Stageregeling	500	500	-		500	500
A&O Fonds gemeenten	A&O Fonds gemeenten		500	500	-		500	500
A&O Fonds gemeenten	A&O Fonds gemeenten	Stageregeling	500	500	-		500	500
Regio West-Brabant	Fonds Vervolgaanpak Toegankelijkheid West-Brabant	Mentale toegankelijkheid "Workshop zelfstandig mobiel	18.550	18.550	3.236-	minder out-of-pocket kosten	15.314	15.314
Regio West-Brabant	Fonds Vervolgaanpak Toegankelijkheid West-Brabant	Mentale toegankelijkheid "MEE op weg, beter benutten	69.750	69.750	12.647-	minder out-of-pocket kosten	57.103	57.103
A&O Fonds gemeenten	A&O Fonds gemeenten	Impulsregeling De overheid in beweging	15.000	15.000	-		15.000	15.000
A&O Fonds gemeenten	A&O Fonds gemeenten	Impulsregeling De overheid in beweging	15.000	15.000	-		15.000	15.000
Totaal			1.336.132	2.375.338	804.080-	-	1.079.166	1.560.409

Bijlage 8a: Overzicht verstrekte structurele subsidies

Naam	Aangevraagd bedrag 2015	Uitbetaald bedrag 2015
A.R.V. Achilles	-	4.999
ANBO afd. Etten-Leur	662	662
Avoord Zorg & Wonen / Alzheimercafe	9.490	9.490
Avoord Zorg & Wonen / Schaapskooi en Eetpunten	12.987	12.987
Baanlozen Activiteiten Centrum	32.190	32.190
Badmintonclub B.C. Saturnus	-	2.973
Buurtbusvereniging ZRE	1.250	1.212
Buurtschap "Attelaken"	114	114
Buurtschap 'Hilsebergen'	114	114
Buurtvereniging Bankenstraat e.o.	114	114
Buurtvereniging De Haansberg	125	125
Buurtvereniging De Zandspui	114	114
Buurtvereniging Den Donk	114	114
Buurtvereniging d'n Hill	125	125
Buurtvereniging Grauwe Polder	120	120
Buurtvereniging Rondom de Bremberg	125	125
Buurtvereniging Zundertseweg / Klappenberg	114	114
Cabaret Onvermeidelijk	1.213	1.213
De Banakker Yeti's	-	-
De Bosrakkertjes	454	454
E.H.B.O.-vereniging St. Joannes de Deo	1.250	1.250
Etten-Leurs Mannenkoor	776	776
Etten-Leurse Basketball Club E.L.B.C.	-	4.799
Futsalclub Etten-Leur Zaalvoetbalver. FC E.L	-	1.742
Gemengd Koor "De Cantorije"	776	776
H.C. Etten-Leur	-	8.456
H.S.V. The Stags	-	978
Handbalvereniging Internos	-	4.687
Harmonie Constantia	7.833	7.833
Het Huysmuseum	6.000	243
Indigo Brabant	21.590	21.590
IVN Vogel-en Natuurbescherming Etten-Leur e.o.	1.650	22.953
K.B.O. Leur	1.000	1.000
K.B.O. Liesbos-Breda	100	100
K.P.J. Etten	200	200
KBO Etten-Leur Centrum / Zuid	1.033	1.033
Korfbalvereniging E.L.K.V.	-	1.273
Kunstschaatsvereniging De Pirouette	-	-
Land en Tuinbouwmuseum	-	-
Max-Mini Cabaret	9.500	1.213
Natuurmuseum	243	243
Nederlands Drukkerijmuseum	243	243
O.M.N.I. Sportvereniging Poldersport	-	578
Oecumenische inloophuis Etten-Leur	750	750
Oranjestichting	2.910	2.910
Orgelkring Jacobus Zeemans	1.455	1.455

Naam	Aangevraagd bedrag 2015	Uitbetaald bedrag 2015
Orkest Pro-Musica	970	970
Ponyclub Concordia florebit	-	402
Popkoor El Pio	776	776
RKVV Internos	-	4.516
Rugbyclub R.E.L.	-	866
S.C. Unitas '30	-	8.104
SDW West-Brabant	1.177	1.177
Sportvereniging D.I.O.	-	10.160
St. Nat. Herdenking 1e gemotoriseerde vlucht in NL	2.425	2.425
St. Nicolaasvereniging Etten-Leur	3.200	1.248
St. Nwe Nobelaer - Beeldend kunst	-	215.936
St. Nwe Nobelaer - Bibliotheek	-	1.037.048
St. Nwe Nobelaer - muz ballet dans drama	-	998.120
St. Nwe Nobelaer - Theater - Ov. Recreatief	-	1.055.374
St. Nwe Nobelaer huur kapel oderkerkpark	-	10.634
St. sportgala	-	1.929
Stichting Alzheimer Nederland, afd. Breda E.O.	107	107
Stichting BOVO	82.459	82.459
Stichting Carnavalsoptocht Etten-Leur	5.773	5.773
Stichting Gehandicapten Platform Etten-Leur	1.940	1.940
Stichting Heemkundig Streekmuseum Jan uten Houte	12.352	14.498
Stichting Hulp in Nood	38.000	38.608
Stichting Info-méér	1.000	1.000
Stichting Instuif 'Het Zorgenkind'	18.194	18.194
Stichting Internationale Vrouwendag EL	578	568
Stichting Jeugdland	41.131	41.131
Stichting Kombo Breda	1.750	1.750
Stichting Leergeld Noord West Brabant	10.000	10.000
Stichting Local FM	-	19.072
Stichting Platform Minima en Maatschappelijk Welzijn Etten-Leur	1.650	1.650
Stichting Scouting Etten-Leur	155.024	155.024
Stichting Seniorenraad Etten-Leur	3.500	3.500
Stichting Slachtofferhulp Nederland, regio Zuidwest	9.470	9.470
Stichting Stedenband	-	3.632
Stichting Vrouwen Advies Commissie voor de woningbouw Etten-Leur	1.700	1.700
Surplus Welzijn	1.485.060	1.499.580
T.C. de Vijfhuizen	-	2.012
T.C. Etten	-	1.334
Tafeltennisvereniging Tanaka	-	446
Theatergroep Josjes	1.213	1.213
Theatr'EL	776	776
Toneelvereniging "Mag het licht uit"	1.213	909
Twirling Sport West-Brabant	-	2.901
V.V. D.S.E.	-	3.746
Veilig Verkeer Nederland afdeling Etten-Leur	21.381	15.560
Vereniging Oud en Jong	970	970
Vereniging Wijkbus Etten-Leur	1.212	1.212
Vincent van Gogh Etten-Leur	15.000	23.416
Volleybalvereniging 'ROWI'	-	2.437
W.A.O.-vereniging Etten-Leur	2.157	2.157

Naam	Aangevraagd bedrag 2015	Uitbetaald bedrag 2015
Werkgroep ontmoetingsdag Maria Parochie	800	800
Wijkvereniging / Buurtbelang Banakkers	58.247	58.247
Wijkvereniging Centrum Oost	17.012	17.012
Wijkvereniging Centrum West	5.127	5.127
Wijkvereniging De Baai	5.300	5.300
Wijkvereniging De Grient	3.816	3.816
Wijkvereniging De Keen	5.622	5.622
Wijkvereniging Grauwe Polder	5.640	5.640
Wijkvereniging Hoge Neerstraat	3.745	3.745
Wijkvereniging Kontakt	4.925	4.925
Wijkvereniging Sanderbanken	15.131	17.026
Wijkvereniging Schoenmakershoek	3.965	3.965
Wijkvereniging 't Hooghuis	19.784	19.784
WMO-adviesraad	3.500	3.500
Zwanentranenkoor	776	776
Zwem-&Waterpolo Club DIO	-	5.610
Totaal	2.192.280	5.633.760

Bijlage 8b: Overzicht verstrekte incidentele subsidies

Naam	Aangevraagd bedrag 2015	Uitbetaald bedrag 2015
Avoord Zorg & Wonen / Plusbus 2014	5.000	5.000
Avoord Zorg & Wonen / Plusbus 2015	5.000	5.000
Etten-Leurse uitdaging	-	10.000
H.J. Scherf	-	2.836
Kwartiermakers Etten-Leur GGZ Breburg	500	500
M. van der Logt	-	15.689
Oranjestichting (bevrijdingsconcert 5 mei)	5.359	2.058
samenloop voor hoop afgewezen	-	-
St. Centrum voor Circuskunst (incidenteel)	10.000	4.500
St. Landjuweel 1993	-	1.153
St. MaMi Etten-Leur	3.000	1.875
St. Projectkoor Etten-Leur (Passie concert 21 maart 2015)	750	750
St. Ricarflo (crossduatlon 1 nov)	-	-
St. Wielerevenement Tour de Leur (Tour de Leur 17 mei)	2.000	1.125
St. Wielertopsport Etten-Leur (profwielerronde 16 augustus)	5.000	2.250
St. Wielertopsport Etten-Leur (Servais Knaven 3 mei)	1.814	1.361
Stichting Info-méér	4.500	4.500
Surplus Welzijn	5.000	5.000
workshop Handen uit de mouwen	1.000	750
J.T. Bax	-	400
Eindtotaal	48.923	64.746

Bijlage 9: Overzicht van verbonden partijen

Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang	Veranderingen tijdens begrotingsjaar	Eigen vermogen 31 december*	Vreemd Vermogen 31 december*	Resultaat *
Openbare Gezondheidszorg West Brabant	Breda	Bijdragen aan de voorbereiding van en uitvoering te geven aan het beleid van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg in het algemeen en de collectieve preventie in het bijzonder. Het samenwerkingsverband beheert de GGD West-Brabant.	nvt	€ 5.090.000	€ 12.973.000	€ 1.474.000
Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord	Breda	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.	nvt	€ 9.857.272	€ 26.673.090	€ -/- 164.501
Belastingsamenwerking West-Brabant	Etten-Leur	Belangen van de deelnemers, elk voor zover het hun grondgebied betreft, behartigd op het gebied van: a. de heffing en invordering van belastingen; b. de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, voorzover deze in de besluiten tot deelname aan de regeling niet uitdrukkelijk zijn uitgesloten van de taakoverdracht aan de BWB.	nvt	€ 405.887	€ 2.320.212	€ -/- 69.724
Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	Tilburg	Samenwerking bij de voorbereiding en de uitvoering van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde hulpverlening in het werkgebied Midden- en West-Brabant.	nvt	€ 21.345.529	€ 38.510.430	€ 1.186.554
Regionaal Archief West-Brabant	Oudenbosch	Beheer van archieven	nvt	€ 108.114	€ 1.769.056	€ 20.730

Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang	Veranderingen tijdens begrotingsjaar	Eigen vermogen 31 december*	Vreemd Vermogen 31 december*	Resultaat *
Werkvoorzieningschap West Noord-Brabant	Roosendaal	Het scheppen van aangepaste werkgelegenheid voor personen die vanwege lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn.	nvt	€ 2.782.000	€ 20.279.000	€ 529.000
Regio West-Brabant	Etten-Leur	De regeling heeft tot doel om gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen onder meer door te komen tot de opstelling, vaststelling en uitvoering van de strategische agenda en de strategische visie voor West-Brabant. Onder deze belangen vallen in elk geval: · Sociaal Economische Zaken; · Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting; · Mobiliteit; · Zorg, Welzijn en Onderwijs; · Duurzaamheid; · Middelen.	nvt	€ 443.000	€ 8.656.000	€ 154.000
Gemeenschappelijke regeling schoolverzuim en VSV regio West-Brabant	Breda	het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld en Coördinatiefunctie.	nvt	€ 124.384	€ 1.278.978	€ 124.384
Gemeenschappelijke Regeling Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	Breda	de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen bij de nazorg van de Regionale Stortplaats Zevenbergen en de Afvalstoffenberging Bavel-Dorst.	nvt	€ 1.098.143	€ 24.433.928	€ -/- 36.041
Gemeenschappelijke Regeling Midden- en	Tilburg	Taken uitvoeren op het gebied van het omgevingsrecht en als verlengstuk	nvt	€ -/- 3.287.000	€ 16.890.000	€ -2.527.000

Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang	Veranderingen tijdens begrotingsjaar	Eigen vermogen 31 december*	Vreemd Vermogen 31 december*	Resultaat *
West Brabant		van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Midden- en West Brabant.				
Stichting Inkoopbureau West-Brabant	Etten-Leur	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief en procesmatig gebied op het terrein van inkoop en aanbestedingen voor de zelfstandige gemeenten en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.	nvt	€ -/- 49.508	€ 726.342	€ -/- 49.508
N.V. Rewin West Brabant	Breda	REWIn is de uitvoeringsorganisatie van 18 West-Brabantse gemeenten en de Kamers van Koophandel voor het bevorderen van de werkgelegenheid en het versterken van de economische structuur in West-Brabant.	nvt	€ 555.031	€ 4.047.780	€ 10.929
Bank Nederlandse Gemeenten	's-Gravenhage	De bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. Klanten van de bank zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut.	nvt	3.582 mln	149.923 mln	126 mln
Brabant Water	Den Bosch	Zorg voor water.	nvt	484 mln	416 mln	30 mln

(*) = gebaseerd op laatst bekende cijfers

Bijlage 10: Woningbouwprogramma

Locatie	2016		2017		2018		2019		> 2019		Totaal		status
	huur	koop	huur	koop	huur	koop	huur	koop	huur	koop	huur	koop	
<i>Schoenmakershoek-Oost</i>		59		102							0	161	vast
<i>Binnentuin</i>		12									0	12	vast
<i>Keen</i>		10									0	10	vast
<i>Streek</i>		5	30	65	30	65	30	57	30	78	120	270	vast
<i>Spoorzone</i>					95	30					95	30	vast
<i>Troubadour</i>		12									0	12	vast
<i>V. van Goghschool</i>		12									0	12	vast
<i>Stationsstraat 23</i>				15							0	15	vast
<i>Vosdonk-Munnikenhei</i>		2		2		2		2		3	0	11	vast
<i>Vincent van Goghplein</i>		2									0	2	voorbereiding
<i>Edward Poppelaan 12</i>								50			0	50	voorbereiding
<i>Streek</i>						20					0	20	voorbereiding
<i>Kerkwerf (brugklasgebouw)</i>						18					0	18	voorbereiding
<i>Hasselbraam Namenstraat</i>						10					0	10	voorbereiding
<i>Vier Heemskinderen</i>								13			0	13	voorbereiding
<i>Carillion</i>							20				20	0	voorbereiding
<i>Schoenmakershoek-Oost</i>								23			0	23	voorbereiding
<i>Haansberg-Oost</i>										77	0	77	voorbereiding
<i>Locatie Nobelaer</i>										50	0	50	voorbereiding
Totaal	0	114	30	184	125	145	50	145	30	208	235	796	

Bijlage 11: Bedrijventerreinen

Locatie	prognose bedrijventerreinen in m ²					Totaal
	2016	2017	2018	2019	> 2019	
Kleinschalig gemengd (in m²).	20.000	9.200	8.400	10.800	5.400	53.800
<i>Vosdonk-Zuid</i>						
Kavels	8.600	4.000	6.000	8.400	4.200	31.200
Kavel + woning	1.200	1.200	2.400	2.400	1.200	8.400
Verspreide bedrijfskavels						
Attelaken	3.100					
Vosdonk-West	7.100	4.000				
Herstructurering	10.000	6.000	14.000	0	0	30.000
<i>Vosdonk-Noord</i>						
Parallelweg			14.000			14.000
Verspreide bedrijfskavels						
Verschuurweg	10.000					10.000
Oude Kerkstraat		2.500				2.500
Pauvreweg		3.500				3.500
Totaal	30.000	15.200	22.400	10.800	5.400	83.800

Locatie	prognose Kantoorlocaties / detailhandel in m ²					Totaal
	2016	2017	2018	2019	> 2019	
Kantoren / Detailhandel (in m²).	7.400	4.000	0	0	0	11.400
<i>Trivium</i>						
Kavels	7.400	4.000				11.400
Totaal	7.400	4.000	0	0	0	11.400

Bijlage 12: Risico's grondexploitatie

Exploitatiegebieden	boekwaarde	Risico	Geprognosticeerd resultaat	m ²
Woningbouwlocaties				
Schoenmakershoek	-415.000	240.000	175.000	
Schoenmakershoek-Oost	9.215.000	1.920.000	-1.485.000	24.500
Binnentuin	-470.000	55.000	415.000	
Spoorzone	810.000	1.775.000	-15.000	9.000
De Streek	9.475.000	2.000.000	5.200.000	88.000
Haansberg-Oost	3.695.000	850.000	1.625.000	40.500
Vrijkomende schoollocaties	125.000	600.000	150.000	13.500
Bedrijventerreinen				
Vosdonk-Zuid	2.530.000	150.000	1.250.000	40.000
Vosdonk Noord	750.000	700.000	70.000	14.000
Verspreide bedrijfskavels	3.045.000	125.000	-350.000	24.000
Kantoorlocaties				
Trivium	4.560.000	200.000	-2.400.000	11.500
Totaal	28.760.000	8.415.000	7.035.000	253.500

Voorraden	boekwaarde	Risico	Geprognosticeerd resultaat	m ²
Bijzondere/ ontwikkel projecten				
Hoge Haansberg	2.160.000	65.000	0	203.500
Groene Wig	1.800.000	55.000	0	66.500
Totaal	3.960.000	120.000	0	270.000

Verspreide percelen	boekwaarde	Risico	Geprognosticeerd resultaat	m ²
Bankenstraat	125.000	5.000	125.000	18.900
Bankenstraat	1.015.000	30.000	1.015.000	154.000
Westpolderpad	120.000	5.000	120.000	26.000
Westpolderpad	35.000	5.000	35.000	6.400
Westpolderpad	45.000	5.000	45.000	7.800
Hilsebaan	70.000	5.000	70.000	11.900
Totaal	1.410.000	55.000	1.410.000	225.000

Panden	boekwaarde	Risico	OZB of taxatiewaarde	m ²
Schoolwoningen De Keen	1.000.000	0	1.920.000	2.170
Bankenstraat 17	325.000	10.000	610.000	7.800
Prinsenhoef	435.000	15.000	435.000	27.000
Hoevenseweg 34	660.000	0	540.000	13.000
Meeuwisdijk 9	500.000	15.000	365.000	2.870
E. Poppelaan 8	350.000	0	540.000	3.685
E. Poppelaan 12	3.000.000	90.000	3.030.000	13.000
Totaal	6.270.000	130.000	7.440.000	

Totalen	boekwaarde	Risico
Woningbouwlocaties	22.435.000	7.440.000
Bedrijventerreinen	6.325.000	975.000
	28.760.000	8.415.000
Kantoorlocaties	4.560.000	200.000
Bijzondere / ontwikkel projecten	3.960.000	120.000
Verspreide percelen	1.410.000	55.000
Panden	6.270.000	130.000
Maximaal risico	44.960.000	8.920.000
	Minimale waarde gronden en panden	Voorzieningen exploitatie tekorten
Woningbouwlocaties	13.750.000	1.990.000
Bedrijventerreinen	5.850.000	200.000
	19.600.000	2.190.000
Kantoorlocaties	860.000	2.100.000
Bijzondere / ontwikkel projecten	1.690.000	2.770.000
Verspreide percelen	1.410.000	
Panden	6.270.000	
Minimale waarde en voorzieningen	29.830.000	7.060.000
Maximaal risico	53.880.000	
Minimale waarde en voorzieningen	36.890.000	
Gecorrigeerd risico	16.990.000	
Reëel risico	35%	5.947.000

	Geprognosticeerd resultaat	voorraad gronden m²
Woningbouwlocaties	6.065.000	175.500
Bedrijventerreinen	970.000	78.000
	7.035.000	253.500
Kantoorlocaties	-2.400.000	11.500
Bijzondere / ontwikkel projecten	0	270.000
Verspreide percelen	1.410.000	225.000
Totaal	6.045.000	760.000

Bijlage 13: Financiële kengetallen

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Het kengetal **netto schuldquote** geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto-schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.

Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Het schuldplafond voor de netto schuldquote van 130% is echter een grove indicatie. Voor een goed oordeel over de hoogte van de netto schuldquote van een gemeente is een diepere analyse nodig. Twee belangrijke factoren nuanceren het beeld. Ten eerste kan een grote portefeuille uitgeleende gelden aan derden en aan verbonden partijen het beeld vertekenen. Ten tweede kunnen grote voorraden bouwgrond (inclusief bouwgrond in exploitatie) het beeld vertekenen.

Voor de berekening van de netto-schuldquote wordt de netto-schuld (exclusief alle verstrekte leningen) gedeeld door het totaal van de inkomsten binnen de exploitatie en uitgedrukt in een percentage:

$$\frac{\text{(vaste schulden + netto vlottende schulden + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen)} \\ \text{(exclusief verstrekte leningen) -/- kortlopende uitzettingen -/-} \\ \text{liquide middelen -/- overlopende activa)}}{\text{Totale baten exclusief de mutaties reserves}}$$

Voor de berekening van de netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen wordt de netto-schuld (inclusief alle verstrekte leningen) gedeeld door het totaal van de inkomsten binnen de exploitatie en uitgedrukt in een percentage:

$$\frac{\text{(vaste schulden + netto vlottende schulden + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen)} \\ \text{(inclusief verstrekte leningen) -/- kortlopende uitzettingen -/-} \\ \text{liquide middelen -/- overlopende activa)}}{\text{Totale baten exclusief de mutaties reserves}}$$

Solvabiliteitsratio

Het kengetal **solvabiliteitsratio** drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd).

Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de gemeente.

Bij een solvabiliteitsratio van minder dan 20% heeft een gemeente zijn bezit zeer zwaar belast met schuld. Normaal bevindt de solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. Bij een solvabiliteitsratio hoger dan 80% is in de meeste gevallen sprake van een gemeente die per saldo geen schulden heeft.

Voor de berekening van de solvabiliteitsratio wordt het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen en uitgedrukt in een percentage:

$$\frac{\text{Eigen vermogen}}{\text{Totaal vermogen}}$$

Grondexploitatie

Het kengetal **grondexploitatie** geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Wanneer een gemeente grond tegen de veel lagere prijs van landbouwgrond heeft aangekocht, loopt ze veel minder risico dan wanneer er dure grond is aangekocht en de vraag naar woningen is gestagneerd.

De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Voor het kengetal grondexploitatie is het lastig een norm te bepalen. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel m² bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing, dat wil onder andere zeggen: hoeveel woningen of m²-bedrijventerrein zijn gepland, het type en op welke plek.

Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachte vraag zal zijn. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit het kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog terugverdiend te worden.

Voor de berekening van het kengetal grondexploitatie worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgronden in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten (exclusief de mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Als voor het (verwachte) tekort in de grondexploitatie een verliesvoorziening is gevormd, wordt het saldo hiervan in mindering gebracht op de boekwaarde van de gronden.

$$\frac{(\text{boekwaarde niet in exploitatie genomen bouwgronden} + \text{boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie})}{\text{Totale baten exclusief de mutaties reserves}}$$

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Voor de berekening van het kengetal structurele exploitatieruimte wordt het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves te gedeeld door de totale baten (exclusief de mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

$$\frac{(\text{structurele baten} - \text{structurele lasten}) + (\text{structurele onttrekkingen aan de reserves} - \text{structurele toevoegingen aan de reserves})}{\text{Totale baten exclusief de mutaties reserves}}$$

Belastingcapaciteit

Het kengetal **Belastingcapaciteit** geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Het geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de onroerende-zaakbelastingen (OZB), de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente.

Voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit worden de woonlasten voor een gezin in het begrotingsjaar gedeeld door het landelijk gemiddelde in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar en uitgedrukt in een percentage.

$$\frac{\text{Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (OZB + rioolheffing + afvalstoffenheffing - heffingskorting)}}{\text{Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorafgaande begrotingsjaar}}$$

Bijlage 14 Tabellen kwaliteit van dienstverlening en burgerparticipatie

Dienstverlening aan de balie

Oordeel bezoeker dienstverlening	Gemeente Etten-Leur 2014	Nederland 2014	Gemeente Etten-Leur 2015	Nederland 2015
Oordeel bezoeker over wachttijd	7,5	7,9	8,0	8,2
Oordeel bezoeker vriendelijkheid	8,7	8,4	8,7	8,5
Oordeel bezoeker duidelijkheid informatie	8,4	8,3	8,4	8,3
Oordeel bezoeker over de mate waarin men op de hoogte werd gehouden over het verloop van de dienstverlening	8,2	8,1	8,4	8,1
Oordeel bezoeker bereidheid om te helpen aan de balie	8,5	8,1	8,7	8,5
Oordeel bezoeker over openingstijden	7,7	7,0	7,5	7,3
Oordeel bezoeker doorlooptijd	8,2	8,0	8,3	8,0
Oordeel bezoeker privacy	8,0	7,3	7,9	7,4
Oordeel bezoeker over prijs	6,0	6,0	6,0	5,9

Cijfers uit: benchmark publiekszaken 2015

Klachten

Klachtenregeling	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal klachten	33	24	29	25
Gegronnd verklaard	6	2	3	2
Ongegronnd verklaard	7	0	3	0
Deels gegrond/deels ongegrond	1	0	0	0
ingetrokken	10	3	1	4
Niet in behandeling genomen	2	1	5	3
Geen oordeel*	2	2	7	
Niet tot oordeel gekomen, naar tevredenheid opgelost**	5	15	6	12
In behandeling	0	1	1	0
Geen klacht	0	0	2	2
Doorgezonden naar bevoegde instantie	0	0	1	2
*er sprake is van klachten waar klager en beklaagde haaks op elkaar staande verklaringen hebben afgelegd en de verklaringen op generlei wijze te controleren zijn.				
** door middel van een gesprek, bezoek of anderszins met klager en/of beklaagde is oplossing gevonden.				

Aantal meldingen openbare ruimte per kanaal

Meldingen openbare ruimte	2012	2013	2014	2015
Telefoon	5.517	5.840	4.505	3.942
Brief	30	28	105	101
E-mail	267	376	594	508
Intern	41	69	231	106
Buurtbeheer	35	0	22	20
Balie	644	891	364	391
Teleservice (extern callcenter)	333	371	286	312
E-loket	1.128	797	463	474
BuitenBeterApp (vanaf 11-10-2012)	416	1.509	2.469	2.810
Social media	44	26	19	32
Totaal	8.455	9.907	9.058	8.696

Afhandeltermijnen

De gemeente heeft als doel om 80% van de meldingen binnen de afgesproken termijn af te handelen. In 2015 hebben we dat in 90 % van de meldingen gerealiseerd. Een goed resultaat, gezien de prestatie in 2013, 87 % en 2014, 84%. Op onderdelen zijn echter nog verbeteringen te behalen. Ook voor 2016 wordt er naar gestreefd over de gehele linie de 80% te halen en/of vast te houden.

Aantal meldingen openbare ruimte per onderwerp

Aantal meldingen openbare ruimte	2012	2013	2014	2015
Afvalinzameling ¹⁾	7.690	3.592	3.812	3.446
Begraafplaatsen	15	1	²⁾	²⁾
Dierenparkjes/kinderboerderij	3	²⁾	²⁾	²⁾
Gladheidbestrijding	38	83	76	13
Honden	72	71	171	203
Plaagdierbestrijding	97	49	51	48
Openbaar groen	1.140	1.090	1.026	1.162
Openbare ruimte algemeen	117	81	11	0
Openbare verlichting	992	1.136	900	894
Overlast grondwater	5	22	1	1
Parkeren	250	322	507	575
Reiniging	502	341	457	346
Riolering	527	448	518	480
Sportparken	2	1	2	1
Stadstoezicht	4	2	101	191
Straatmeubilair	214	230	241	233
Vandalisme/schade door aanrijding	58	50	48	49
Verkeer	331	285	277	403
Wegen/fietspaden/trottoirs	736	656	730	677
APV/Bijzondere wetten			79	85
Beheer gemeentelijke gebouwen			59	66
Projecten, zoals reconstructies en nieuwe aanleg			78	47
Totaal	12.793	8.460	9.145	8.920
Aantal meldingen / 1000 inwoners	304	200	254	210

¹⁾ Opgemerkt kan worden dat bij "Afvalinzameling" ook meegeteld zijn de meldingen die via het 0800-nummer zijn binnengekomen evenals de e-mails naar "afval3xbeter". Naast de hier genoemde meldingen zijn er nog 4.751 stuks vragen binnengekomen (voor o.a. afvalkalender, diftar, leveringen milieupas / container, ophalen grofvuil enz). Deze vragen worden, vanwege de vergelijkbaarheid met eerdere jaren, niet meegeteld bij de meldingen.

²⁾ Opgenomen onder plantsoenen.

Tevredenheidsonderzoek

Naast de eigen metingen van de gemeente, wil de gemeente ook weten hoe onze inwoners de dienstverlening op het gebied van meldingen openbare ruimte ervaren. Door middel van een korte vragenlijst worden maandelijks inwoners gevraagd naar de tevredenheid van de afhandeling van de melding. Deze enquête wordt zowel mondeling als schriftelijk gehouden.

Van de enquêtes zijn er 231 van de 600 beantwoord. Dit geeft een respons van 38 % (in 2014 59%, 2013 59 % en in 2012 25%). Vanaf 2015 zijn de enquêtes weer alleen schriftelijk afgenomen. Dit is een belangrijke verklaring voor de daling van het aantal reacties ten opzichte van 2013 en 2014. Het gemiddelde rapportcijfer dat wordt gegeven is 6,4 wat lager is dan 2014 (6,9), en 2013 (7,3).

Afvalinzameling: scheidingspercentage

Vanaf 2012 is de afvalinzameling veranderd, waarbij eind 2012 ook alle appartementen zijn voorzien van ondergrondse containers. Dit alles heeft geresulteerd in een beter scheidingspercentage, welke gestegen is van 67% in 2012, 72% in 2013 en 72% in 2014 naar een stabilisatie in 2015 van 73 %. Het landelijk streefgetal ligt op 65%. Het aantal kg fijn en grof restafval van de inwoners is gestabiliseerd op 131 kg per inwoner. Dit is lager dan het regionaal streefgetal van 150 kg per inwoner in 2017.

Burgerparticipatie en de gemeenteraad

Jaar	Aantal infobijeenkomsten	Aantal onderwerpen behandeld tijdens infobijeenkomsten gemeenteraad	Aantal personen dat inbreng heeft geleverd tijdens infobijeenkomsten gemeenteraad	gemiddeld aantal onderwerpen per infobijeenkomst	gemiddeld aantal personen dat inbreng levert per infobijeenkomst	gemiddeld aantal personen dat inbreng levert per geagendeerd onderwerp
2009	11	41	129	3,7	11,7	3,1
2010	8	13	29	1,6	3,6	2,2
2011	8	20	54	2,5	6,8	2,7
2012	7	27	50	3,9	7,1	1,9
2013	9	31	64	3,4	7,1	2,1
2014	8	19	34	2,4	4,3	1,8
2015	5	11	21	2,2	4,2	1,9